

**ՀԻՄՆԱԴՐԱՄՆԵՐԻ ԿՈՂՄԻՑ ՀՐԱՊԱՐԱԿՎՈՂ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅԱՆ
 ՀԱՍՏԱՏՎԱԾ Է
 Հիմնադրամի հոգաբարձուների
 խորհրդի 20-01-2025 թ. որոշմամբ
 «ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՇԱԽՄԱՏԻ ԱԿԱԴԵՄԻԱ ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ»
 Հ Ա Շ Վ Ե Տ Վ ՈՒ Թ Ց ՈՒ Ն
 հիմնադրամի 2024 թ. գործունեության մասին**

1. Հիմնադրամի՝		
1.1 Լրիվ անվանումը	«ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՇԱԽՄԱՏԻ ԱԿԱԴԵՄԻԱ ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ»	
1.2 Գտնվելու վայրը	ԵՐԵՎԱՆ ԿԵՆՏՐՈՆ ԿԵՆՏՐՈՆ ԹԱՂԱՄԱՍ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ 49-9 չկա	
1.3 Պետական գրանցման համարը	286.160.04455	
1.4 Պետական գրանցման տարին, ամիսը, ամսաթիվը	2002-01-23	
1.5 ՀՎՀՀ-ն	02560522	
1.6 Հեռախոսը (այդ թվում՝ բջջային)	+(374)91192514	
1.7 Պաշտոնական ինտերնետային կայքը	chessacademy.am	
1.8 Էլեկտրոնային փոստը	chessacademy@gmail.com	
2. Հիմնադրի անուն, ազգանուն կամ անվանում՝		
Սմբատ Լպուտյան Գարեգինի		
3. Հոգաբարձուների խորհրդի անդամների անուն, ազգանուն՝		
4. Կառավարչի անուն, ազգանուն՝		
5. Աշխատակազմում ընդգրկված անձանց քանակը	69	
6. Անձեռնմխելի կապիտալի չափը	0	
7. Անձեռնմխելի կապիտալի կառավարումից ստացված եկամուտ	0	
8. Ֆինանսավորման աղբյուրները՝		
8.1 Ֆինանսավորումն ըստ խմբերի	8.2 Ստացված ֆինանսական միջոցների նպատակը	8.3 Չափը
8.1.1 Պետական և համայնքային բյուջեներից դրամական մուտքեր		
	Շախմատի դասագրքերի, տետրերի տպագրություն	18,325,800
	Շախմատիստների պատրաստման ծառայություններ	159,049,800
	Շախմատի դասագրքերի, տետրերի ստեղծում	6,300,000
	Շախմատի մրցաշարի կազմակերպում	125,000
	Միջազգային և այլ մրցաշարերի կազմակերպում	1,492,000

8.1.2 Իրավաբանական անձանցից դրամական մուտքեր		
	Միջազգային և այլ մրցաշարերի կազմակերպում	13,370,000
8.1.3 Ֆիզիկական անձանցից դրամական մուտքեր		
	Միջազգային և այլ մրցաշարերի կազմակերպում	1,126,000
9. Հիմնադրի ներդրումը՝		
9.1 Դրամական միջոցներ		
9.2 Գույք	9.2.1 Տեսակը	9.2.2 Արժեքը
10. Նվիրատվությունները/ նվիրաբերությունները		
10.1 Նվիրատուները/նվիրաբերողներն ըստ խմբերի՝	10.2 Նվիրված/նվիրաբերված գույք	
	10.2.1 Տեսակը	10.2.2 Արժեքը
10.1.1 Հայաստանի Հանրապետություն/համայնքներ		
10.1.2 Իրավաբանական անձինք		
10.1.3 Ֆիզիկական անձինք		
11. Իրականացված ծրագրերը՝		
11.1 Ծրագրի անվանումը	11.2 Ծախսված գումարը	
Շախմատիստների պատրաստման ծառայություններ	144,959,000	
Շախմատի դասագրքերի, տետրերի տպագրություն	13,927,608	
Միջազգային և այլ մրցաշարերի կազմակերպում	29,406,000	
12. Ֆինանսական տարում օգտագործված միջոցների ընդհանուր չափը	190,092,864	
13. Կանոնադրական նպատակների իրականացմանն ուղղված ծախսերի չափը	188,292,608	

Նշումներ՝

Ֆինանսական հաշվետվություններն ու ֆինանսական հաշվետվությունների վերաբերյալ աուդիտն իրականացնող անձի (աուդիտորի) եզրակացությունը՝ 32 էջերից:
 էջերի քանակը

Հիմնադրամի տնօրեն _____
 ստորագրությունը, անունը, ազգանունը

Գլխավոր հաշվապահ _____
 ստորագրությունը, անունը, ազգանունը

**«ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՇԱԽՄԱՏԻ ԱԿԱԴԵՄԻԱ»
ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ**

2024թ.

**ՀԱՄԱԽՄԲՎԱԾ ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԵՎ
ԱՆԿԱԽ ԱՌԻԴԻՏՈՐԻ ԵԶՐԱԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆ**

Երևան-2025

Բովանդակություն

<i>Անկախ աուդիտորի եզրակացություն</i>	3
Ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվություն	6
Համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին համախմբված հաշվետվություն	7
Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին համախմբված հաշվետվություն	8
Դրամական միջոցների հոսքերի մասին համախմբված հաշվետվություն	9
2024թ. ՀԱՄԱԽՄԲՎԱԾ ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻՆ ԿԻՑ ԾԱՆՈԹԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ	10

Անկախ աուդիտորի եզրակացություն

«Հայաստանի շախմատի ակադեմիա» Հիմնադրամի հոգաբարձուների խորհրդին

Կարծիք

Մենք աուդիտի ենք ենթարկել «Հայաստանի շախմատի ակադեմիա» Հիմնադրամի (այսուհետ՝ Հիմնադրամ) և նրա դուստր ընկերության (միասին՝ Խումբ) 2024թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտվող տարվա կից ներկայացվող համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունները, որոնք ներառում են՝ առ 31 դեկտեմբերի 2024թ. ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվությունը, այդ ամսաթվին ավարտվող տարվա համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին համախմբված հաշվետվությունը, սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին համախմբված հաշվետվությունը, դրամական միջոցների հոսքերի մասին համախմբված հաշվետվությունը և համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրությունները՝ ներառյալ հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության էական դրույթների ամփոփագիրը:

Մեր կարծիքով համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունները, բոլոր էական առումներով, ճշմարիտ են ներկայացնում Խումբի՝ առ 31 դեկտեմբերի 2024թ. համախմբված ֆինանսական վիճակը և այդ ամսաթվին ավարտվող տարվա գործունեության համախմբված արդյունքներն ու համախմբված դրամական միջոցների հոսքերը՝ ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտներին (ՖՀՄՍ-ներ) համապատասխան:

Կարծիքի հիմք

Մենք աուդիտն անցկացրել ենք Աուդիտի միջազգային ստանդարտներին (ԱՄՍ-ներ) համապատասխան: Այդ ստանդարտներից բխող մեր պատասխանատվությունը լրացուցիչ նկարագրված է այս հաշվետվության՝ «Աուդիտորի պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համար» բաժնում: Մենք անկախ ենք Խումբից՝ Հաշվապահների էթիկայի միջազգային ստանդարտների խորհրդի կողմից հրապարակված Պրոֆեսիոնալ հաշվապահի էթիկայի կանոնագրքի (ՀԷՄՍԽ կանոնագրք) և Հայաստանի Հանրապետությունում ֆինանսական հաշվետվությունների այս աուդիտի նկատմամբ կիրառելի անկախության և էթիկայի պահանջներին համապատասխան, և մենք կատարել ենք էթիկայի գծով մեր այլ պարտականությունները՝ այդ պահանջներին և ՀԷՄՍԽ կանոնագրքին համապատասխան: Մենք համոզված ենք, որ մեր ձեռք բերած աուդիտորական ապացույցները բավարար են ու համապատասխան, որպեսզի հիմք ապահովեն մեր կարծիքի համար:

Ղեկավարության պատասխանատվությունը համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների համար

Խումբի գործադիր ղեկավարությունը պատասխանատու է ՖՀՄՍ-ներին համապատասխան համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման և ճշմարիտ ներկայացման համար և այնպիսի ներքին հսկողության համակարգի համար, որը ղեկավարությունն անհրաժեշտ կհամարի էական անճշտություններից (թե՛ սխալի, թե՛ խարդախության արդյունքում առաջացող) զերծ համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման հնարավորություն ընձեռելու համար:

Համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստելիս՝ գործադիր ղեկավարությունը պատասխանատու է Խումբի՝ անընդհատ գործելու կարողությունը գնահատելու համար՝ անհրաժեշտության դեպքում բացահայտելով անընդհատությանը վերաբերող հարցերը, ինչպես նաև հաշվապահական հաշվառման անընդհատության հիմունքը կիրառելու համար, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ ղեկավարությունը մտադիր է կամ լուծարելու Խումբը, կամ դադարեցնելու դրա գործունեությունը, կամ էլ չունի այդպես չվարվելու որևէ իրատեսական այլընտրանք:

Հիմնադրամի հոգաբարձուների խորհուրդը պատասխանատու է Խումբի համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման գործընթացի վերահսկման համար:

Աուդիտորի պապատասխանարվությունը համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համար

Մեր նպատակներն են՝ ձեռք բերել ողջամիտ հավաստիացում այն մասին, թե արդյոք համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններն, ամբողջությամբ վերցրած, զերծ են խարդախության կամ սխալի հետևանքով առաջացող էական անճշտություններից, և ներկայացնել մեր կարծիքը ներառող աուդիտորի եզրակացություն: Ողջամիտ հավաստիացումը բարձր մակարդակի հավաստիացում է, բայց այն չի երաշխավորում, որ ԱՄՄ-ներին համապատասխան իրականացված աուդիտը միշտ կհայտնաբերի գոյություն ունեցող էական անճշտությունը: Անճշտություններ կարող են առաջանալ սխալի կամ խարդախության արդյունքում և համարվում են էական, երբ խելամտորեն կարող է ակնկալվել, որ դրանք, առանձին կամ միասին վերցրած, կազդեն օգտագործողների՝ համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների հիման վրա կայացվող տնտեսական որոշումների վրա:

Որպես ԱՄՄ-ներին համապատասխան իրականացվող աուդիտի մաս՝ մենք կիրառում ենք մասնագիտական դատողություն և պահպանում մասնագիտական կասկածամտություն աուդիտի ողջ ընթացքում: Մենք նաև՝

- նույնականացնում և գնահատում ենք խարդախության կամ սխալի հետևանքով համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների էական անճշտության ռիսկերը, այդ ռիսկերից ելնելով նախագծում և իրականացնում ենք աուդիտորական ընթացակարգեր և ձեռք ենք բերում աուդիտորական ապացույցներ, որոնք բավարար և համապատասխան հիմք են ապահովում մեր կարծիքի համար: Խարդախությունից առաջացող էական անճշտության չհայտնաբերման ռիսկն ավելի բարձր է, քան սխալից առաջացողինը, քանի որ խարդախությունը կարող է ներառել հանցավոր համաձայնություն, զեղծարարություն, միտումնավոր բացթողումներ, խեղաթյուրումներ կամ ներքին հսկողության համակարգի շրջանցում:
- պատկերացում ենք կազմում աուդիտին վերաբերող ներքին հսկողության համակարգի մասին՝ տվյալ հանգամանքներին համապատասխան աուդիտորական ընթացակարգեր նախագծելու, այլ ոչ թե հսմբի ներքին հսկողության համակարգի արդյունավետության վերաբերյալ կարծիք արտահայտելու նպատակով:
- գնահատում ենք հաշվապահական հաշվառման կիրառված քաղաքականության տեղին լինելը և ղեկավարության կողմից կատարած հաշվապահական հաշվառման գնահատումների ու կից բացահայտումների հիմնավորվածությունը:
- եզրահանգում ենք կատարում ղեկավարության կողմից հաշվապահական հաշվառման անընդհատության հիմունքի կիրառման տեղին լինելու վերաբերյալ և, հիմնվելով ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցների վրա, գնահատում ենք՝ արդյոք առկա է էական անորոշություն կապված դեպքերի կամ պայմանների հետ, որոնք կարող են նշանակալի կասկած հարուցել հսմբի անընդհատ գործելու կարողության վերաբերյալ: Եթե մենք եզրակացնենք, որ առկա է էական անորոշություն, ապա մենք պետք է մեր աուդիտորի եզրակացությունում ուշադրություն հրավիրենք համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների համապատասխան բացահայտումներին, կամ, այդպիսի բացահայտումների ոչ համապատասխան լինելու դեպքում, ձևափոխենք մեր կարծիքը: Մեր եզրահանգումները հիմնված են ընդհուպ մինչև մեր աուդիտորի եզրակացության ամսաթիվը ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցների վրա: Այնուամենայնիվ, ապագա դեպքերը կամ պայմանները կարող են պատճառ հանդիսանալ, որ հումբն այլևս չհամարվի անընդհատ գործող:
- գնահատում ենք համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների ընդհանուր ներկայացումը, կառուցվածքն ու բովանդակությունը, ներառյալ՝ բացահայտումները, և այն, թե արդյոք համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունները պատկերում են դրանց հիմքում ընկած գործարքներն ու դեպքերն այնպես, որ ապահովվի ճշմարիտ ներկայացում:

Նեքսիա Արմենիա ՓԲԸ ☎: +374 (10) 229 021
☎: +374 (77) 229 021
☎: +374 (60) 529 021
Արվեր Բիզնես Կենտրոն,
Կոմիտասի պող. 15/5
0012, Երևան, ՀՀ **nexia.am**

Ի թիվս այլ հարցերի, մենք տեղեկացնում ենք Հիմնադրամի հոգաբարձուների խորհրդին աուդիտի պլանավորված շրջանակի և ժամկետների, աուդիտի ընթացքում հայտնաբերված նշանակալի հարցերի, ներառյալ՝ ներքին հսկողության համակարգի նշանակալի թերությունների մասին:

Սույն անկախ աուդիտորի եզրակացության համար հիմք հանդիսացած աուդիտի իրականացման համար պատասխանատու է՝

Արթուր Հարությունյան
Տնօրեն, որակավորված աուդիտոր
ՀԳԳՀ՝ 2 20 0017

«Նեքսիա Արմենիա» ՓԲԸ
Երևան
10 հունիսի 2025թ.

Արմինե Ասոյան
Աուդիտի մենեջեր, որակավորված աուդիտոր,
ՀԳԳՀ՝ 2 23 0805

Ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվություն

Հազար դրամ	Ծան.	31.12.2024թ.	31.12.2023թ.
Ակտիվներ			
Ոչ ընթացիկ ակտիվներ			
Հիմնական միջոցներ	6	495,246	509,647
Ներդրումային գույք	7	125,500	125,200
Ընդամենը ոչ ընթացիկ ակտիվներ		620,746	634,847
Ընթացիկ ակտիվներ			
Պաշարներ	8	4,432	4,037
Առևտրական և այլ դեբիտորական պարտքեր	9	1,202	1,300
Դրամական միջոցներ	10	21,634	19,255
Ընդամենը ընթացիկ ակտիվներ		27,268	24,592
Ընդամենը ակտիվներ		648,014	659,439
Սեփական կապիտալ և պարտավորություններ			
Կուտակված շահույթ (վնաս)		52,866	46,356
Ընդամենը սեփական կապիտալ		52,866	46,356
Ոչ ընթացիկ պարտավորություններ			
Ակտիվներին վերաբերող շնորհներ	11	446,854	461,625
Ընդամենը ոչ ընթացիկ պարտավորություններ		446,854	461,625
Ընթացիկ պարտավորություններ			
Կապակցված կողմերից ստացված փոխառություններ	12	128,700	128,400
Կրեդիտորական պարտքեր հարկերի և մատակարարների գծով		11,794	15,414
Շահութահարկի գծով պարտավորություն		983	854
Պայմանագրերի գծով պարտավորություն (ստացված կանխավճարներ)		-	-
Ընթացիկ պահուստներ	14	6,817	6,790
Ընդամենը ընթացիկ պարտավորություններ		148,294	151,458
Ընդամենը սեփական կապիտալ և պարտավորություններ		648,014	659,439

 Տնօրեն
 Սմբատ Լաչինյան

 Գլխավոր հաշվապահ
 Սոնա Սարգսյան

10 հունիսի 2025թ.

Ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվությունը պետք է ընթերցվի սույն համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների մաս կազմող՝ 10-ից 32-րդ էջերում ներկայացված կից ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ:

Համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին համախմբված հաշվետվություն

Հազար դրամ	Ծան.	2024թ.	2023թ.
Հասույթ	15	66,737	103,894
Եկամուտներին վերաբերող շնորհներից եկամուտ	13	132,541	132,541
Ակտիվներին վերաբերող շնորհներից եկամուտ	11	14,771	15,149
Նվիրաբերություններից եկամուտ	16	18,667	17,060
Ներդրումային գույքի իրական արժեքի վերաչափումից օգուտ	7	300	1,751
Փոխառության իրական արժեքի վերաչափումից կորուստ	12	(300)	(1,751)
Աշխատակիցների հատուցումների գծով ծախսեր		(144,959)	(149,494)
Մրցաշարերի կազմակերպման ծախսեր	17	(29,406)	(30,717)
Գրքերի տպագրության ծախսեր		(13,928)	(46,119)
Նվիրաբերությունների գծով ծախսեր	18	(155)	(816)
Հիմնական միջոցների մաշվածության ծախսեր		(14,771)	(15,149)
Հիմնական միջոցների նորոգման, սպասարկման և պահպանման ծախսեր		(1,656)	(1,126)
Գործուղման և ներկայացուցչական ծախսեր		(1,038)	(2,808)
Փոստի և հեռահաղորդակցության ծախսեր		(1,070)	(958)
Գրասենյակային և կոմունալ ծախսեր		(8,640)	(10,192)
Տրանսպորտային ծախսեր		(2,751)	(2,820)
Հիմնական միջոցների օտարումից եկամուտ		40	128
Փոխարժեքային տարբերություններից զուտ օգուտ (կորուստ)		(70)	18
Այլ ծախսեր		(7,073)	(5,723)
Շահույթ (վնաս) նախքան շահութահարկով հարկումը		7,239	2,868
Շահութահարկի գծով ծախս		(729)	(854)
Շահույթ (վնաս) և ընդամենը համապարփակ ֆինանսական արդյունք տարվա համար		6,510	2,014

 Տնօրեն,
 Սմբատ Լարյոնյան

 Գլխավոր հաշվապահ
 Սոնա Սարգսյան

10 հունիսի 2025թ.

Համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին համախմբված հաշվետվությունը պետք է ընթերցվի սույն համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների մաս կազմող՝ 10-ից 32-րդ էջերում ներկայացված կից ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ:

Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին համախմբված հաշվետվություն

Հազար դրամ	Կուտակված շահույթ (վնաս)	Ընդամենը Սեփական կապիտալ
Մնացորդն առ 1 հունվարի 2023թ.	44,342	44,342
Հաշվետու տարվա շահույթ (վնաս)	2,014	2,014
Մնացորդն առ 31 դեկտեմբերի 2023թ.	46,356	46,356

Հազար դրամ	Կուտակված շահույթ (վնաս)	Ընդամենը Սեփական կապիտալ
Մնացորդն առ 1 հունվարի 2024թ.	46,356	46,356
Հաշվետու տարվա շահույթ (վնաս)	6,510	6,510
Մնացորդն առ 31 դեկտեմբերի 2024թ.	52,866	52,866

Տնօրեն
Սմբատ Լարությունյան

10 հունիսի 2025թ.

Գլխավոր հաշվապահ
Սոնա Սարգսյան

Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին համախմբված հաշվետվությունը պետք է ընթերցվի սույն համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների մաս կազմող 10-ից 32-րդ էջերում ներկայացված կից ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ:

Դրամական միջոցների հոսքերի մասին համախմբված հաշվետվություն

Հազար դրամ	2024թ.	2023թ.
Գործառնական գործունեությունից դրամական միջոցների հոսքեր		
Որպես շնորհի ստացված դրամական միջոցներ	159,050	159,050
Պաշարների իրացումից, ծառայությունների մատուցումից և վարձակալության տրամադրումից դրամական միջոցների մուտքեր	70,364	108,881
Վճարումներ աշխատակիցներին և նրանց անունից	(151,475)	(155,860)
Պաշարների ձեռքբերում	(51,859)	(75,346)
Վճարումներ ծառայությունների դիմաց	(1,728)	(3,022)
Մրցաշարերի անցկացման հետ կապված դրամական միջոցների ելքեր	(9,638)	(14,616)
Վճարված հարկեր և այլ պարտադիր վճարներ՝ բացի շահութահարկից	(27,514)	(27,962)
Վճարված շահութահարկ	(851)	-
Այլ մուտքեր	16,767	17,753
Այլ ելքեր	(297)	(493)
Գործառնական գործունեությունից դրամական միջոցների զուտ հոսքեր	2,819	8,385
Ներդրումային գործունեությունից դրամական միջոցների հոսքեր		
Հիմնական միջոցների օտարումից մուտքեր	-	153
Հիմնական միջոցների ձեռքբերման համար ելքեր	(370)	(90)
Ներդրումային գործունեությունից դրամական միջոցների զուտ հոսքեր	(370)	63
Ֆինանսական գործունեությունից դրամական միջոցների հոսքեր		
Փոխառությունների ստացում	-	9,200
Փոխառությունների մարում	-	(6,000)
Ֆինանսական գործունեությունից դրամական միջոցների զուտ հոսքեր	-	3,200
Ընդամենը դրամական միջոցների զուտ հոսքեր	2,449	11,648
Արտարժույթի փոխարժեքային տարբերություններ դրամական միջոցների գծով	(70)	18
Դրամական միջոցների մնացորդն առ 1 հունվարի	19,255	7,589
Դրամական միջոցների մնացորդն առ 31 դեկտեմբերի	21,634	19,255

 Սմբոյն
 Մարտին Լարույան

 Գլխավոր հաշվապահ
 Սոնա Մարգսյան

10 հունիսի 2025թ.

Դրամական միջոցների հոսքերի մասին համախմբված հաշվետվությունը պետք է ընթերցվի սույն համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների մաս կազմող 10-ից 32-րդ էջերում ներկայացված կից ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ:

2024թ. ՀԱՄԱԽՄԲՎԱԾ ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻՆ ԿԻՑ ԾԱՆՈԹԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

1. Գործառնությունների բնույթը և ընդհանուր տեղեկատվություն

«Հայաստանի շախմատի ակադեմիա» Հիմնադրամը (այսուհետ՝ «Հիմնադրամ», դուստր ընկերության հետ միասին՝ «Խումբ») կանոնադրության հիման վրա ստեղծված և անդամություն չունեցող, շահույթ ստանալու նպատակ չհետապնդող կազմակերպություն է, որը հետապնդում է սոցիալական, մշակութային, կրթական և այլ հանրագուտ նպատակներ:

Հիմնադրամը ստեղծվել է 2002թ. հունվարի 23-ին՝ Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրության համաձայն: Հիմնադրամի նպատակն է.

- նպաստել Հայաստանում շախմատի զարգացմանն ու ծավալմանը,
- նպաստել շախմատային դպրոցների, ակումբների և խմբակների նյութատեխնիկական ապահովման ընդլայնմանը,
- աջակցել շախմատային կյանքի տարածմանն ու լուսաբանմանը,
- կազմակերպել միջազգային, հանրապետական և այլ բնույթի շախմատային մրցաշարեր,
- համագործակցել միջազգային նմանատիպ կազմակերպությունների հետ գործունեություն համակարգելու, համատեղ մշակումներին ու ծրագրերին մասնակցելու նպատակով:

Հիմնադրամի

Անվանումը՝	«Հայաստանի շախմատի ակադեմիա» Հիմնադրամ
Գրանցման համարը՝	286.160.04455
Գրանցման վկայականը՝	03Ա 053276
Գրանցման ամսաթիվը՝	23.01.2002թ.
Գտնվելու վայրը՝	ք. Երևան, Շևչենկո 34
Հարկ վճարողի հաշվառման համարը՝	02560522

Հիմնադրամի հիմնադիրն է Սմբատ Լպուտյանը:

Հիմնադրամի հոգաբարձուների խորհուրդը բաղկացած է երեք անդամից.

- Խորհրդի նախագահ՝ Գալուստ Գալստյան
- Խորհրդի անդամ՝ Արամ Հաջյան
- Խորհրդի անդամ՝ Ռուբեն Մկրտչյան

Սույն համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունները ներառում են «Շախմատի ակադեմիայի ակումբ» սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերության (այսուհետ՝ «Դուստր ընկերություն») ֆինանսական հաշվետվությունները: Դուստր ընկերությունում Հիմնադրամի մասնաբաժինը 100% է: Դուստր ընկերությունը ստեղծվել է 2023թ-ի ապրիլի 4-ին՝ ՀՀ օրենսդրությանը համապատասխան: Դուստր ընկերության հիմնական գործունեությունը շախմատային դասընթացների կազմակերպումն է:

Դուստր ընկերության

Անվանումը՝	«Շախմատի ակադեմիայի ակումբ» ՍՊԸ
Գրանցման համարը՝	269.110.1308733
Գրանցման ամսաթիվը՝	04.04.2023թ.
Գտնվելու վայրը՝	ք. Երևան, Շևչենկո 34
Հարկ վճարողի հաշվառման համարը՝	02308854

31 դեկտեմբերի 2024թ. դրությամբ խմբի աշխատակիցների ցուցակային թվաքանակը կազմել է 69 հոգի (31 դեկտեմբերի 2023թ.՝ 77 հոգի):

2024 թվականի համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

2. Պատրաստման հիմքերը և ստորագրումը

2.1. Հայտարարություն համապատասխանության մասին

Սույն համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտներին («ՖՀՄՍ») համապատասխան: Համախմբված հաշվետվությունները պատրաստվել են՝ հիմնվելով Հիմնադրամի ղեկավարության այն գնահատման վրա, որ հումբը չունի մտադրություն կամ պատճառ կամ անհրաժեշտություն կանխատեսելի ապագայում իր գործունեությունը դադարեցնելու կամ էականորեն կրճատելու, և անընդհատության հիմունքի կիրառումը շարունակում է տեղին լինել:

2.2. Չափման հիմունքը

Սույն համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստված են սկզբնական արժեքի հիմունքով, բացառությամբ ներդրումային գույքի և ֆինանսական գործիքների, որոնց սկզբնական և հետագա չափումները համապատասխանաբար իրականացվում են իրական արժեքի հիմունքով:

2.3. Ներկայացման և ֆունկցիոնալ արժույթը

ՀՀ ազգային արժույթը ՀՀ դրամն է, որը համարվում է ֆունկցիոնալ և ներկայացման արժույթն է: Ներկայացված ամբողջ համախմբված ֆինանսական տեղեկատվությունը կլորացված է մինչև մոտակա հազար դրամը:

2.4. Ստորագրումը

Սույն համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունները հաստատվել են 2025թ. հունիսի 10-ին Հիմնադրամի տնօրեն Սմբատ Լպուտյանի և գլխավոր հաշվապահ Սոնա Սարգսյանի կողմից:

3. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականություն

3.1. Համախմբման հիմքերը

Խմբի ֆինանսական հաշվետվությունները համախմբում են Հիմնադրամի և իր Դուստր Ընկերության՝ 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆինանսական հաշվետվությունները: Դուստր Ընկերության հաշվետու ամսաթիվը ևս դեկտեմբերի 31-ն է:

Համախմբման ժամանակ Հիմնադրամի և իր Դուստր ընկերության միջև բոլոր գործարքներն ու մնացորդները բացառվում են, ներառյալ գործարքների արդյունքում առաջացած չվաստակած օգուտները և չկրած վնասները:

Դուստր ընկերության ֆինանսական հաշվետվություններում հայտարարված գումարներն անհրաժեշտության դեպքում ճշգրտվել են, որպեսզի ապահովվի Խմբի հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությանը համապատասխանությունը:

3.2. Ծնորհներ և նվիրատվություններ

Պետական շնորհները Խմբին ռեսուրսների փոխանցման տեսքով պետության (պետական և տեղական ինքնակառավարման մարմինների ու միջազգային կազմակերպությունների) կողմից տրամադրվող օգնություն են՝ Խմբի գործառնական գործունեությանը վերաբերող որոշակի պայմաններին անցյալում կամ ապագայում համապատասխանության դիմաց: Այլ՝ մասնավոր, ոչ պետական հաստատություններից, բարեգործական կազմակերպություններից ստացված շնորհները համանմանության սկզբունքով հաշվառվում են ինչպես պետական շնորհները: Սակայն, եթե ստացված միջոցներին (ռեսուրսներին) կից՝ Խմբի գործառնական գործունեությանը վերաբերող որոշակի, կոնկրետ պայմաններ առկա չեն (օրինակ՝ տրամադրվել են Խմբի ընդհանուր գործառնական, կանոնադրական նպատակներով օգտագործվելու համար), ապա միջոցների այդպիսի ստացումը չի դիտվում որպես շնորհ, այլ դիտվում է որպես նվիրատվություն կամ նվիրատվություն՝ կախված այլ համապատասխան հանգամանքներից:

Ծնորհները չեն ճանաչվում, քանի դեռ չկա հիմնավորված երաշխիք, որ հումբը կատարելու է դրանց կից բոլոր պայմանները, և որ շնորհները ստացվելու են:

2024 թվականի համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

i. Ակտիվներին վերաբերող շնորհներ

Ակտիվներին վերաբերող շնորհները նրանք են, որոնց հիմնական պայմանն այն է, որ Խումբը գնի, կառուցի կամ այլ կերպ ձեռք բերի ոչ ընթացիկ ակտիվներ: Դրանք ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվությունում ճանաչվում են որպես հետաձգված եկամուտ և սխտեմատիկ հիմունքով ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում՝ համապատասխան ակտիվի օգտակար ծառայության ժամկետի ընթացքում:

Ոչ դրամային ակտիվի ձևով ստացված շնորհները ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվությունում ճանաչվում են անվանական արժեքով, իսկ նման արժեքի բացակայության դեպքում՝ գնահատված իրական արժեքով և սխտեմատիկ հիմունքով ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում՝ համապատասխան ակտիվի օգտակար ծառայության ժամկետի ընթացքում կամ այդ ակտիվի սպառումից առաջացող օգուտներին զուգընթաց:

ii. Եկամուտներին վերաբերող շնորհներ

Շնորհները, որոնք չեն դասակարգվում որպես ակտիվներին վերաբերող, համարվում են եկամուտներին վերաբերող: Դրանք ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում՝ որպես այլ եկամուտ սխտեմատիկ հիմունքով այն ժամանակաշրջանների ընթացքում, երբ Խումբը որպես ծախս է ճանաչում դրանց համապատասխան ծախսումները:

iii. Նվիրատվություններ

Նվիրատվությունները և առանց կոնկրետ պայմանների տրված նվիրաբերությունները որպես եկամուտ են ճանաչվում դրանց ստացման պահին:

3.3. Ներդրումային գույք

Ներդրումային գույքը վարձակալական եկամուտ և (կամ) երկար ժամկետում դրա արժեքի աճից եկամուտ ստանալու նպատակով պահվող գույք է (ներառյալ այդ նպատակների համար կառուցման ընթացքում գտնվող գույքը): Ներդրումային գույքը սկզբնապես չափվում է ինքնարժեքով, ներառյալ գործարքի հետ կապված ծախսերը: Սկզբնական ճանաչումից հետո ներդրումային գույքը չափվում է իրական արժեքով: Ներդրումային գույքի իրական արժեքի փոփոխություններից առաջացած օգուտներն ու կորուստները ներառվում են շահույթում կամ վնասում այն ժամանակահատվածում, երբ դրանք առաջանում են:

Իրական արժեքը սահմանվում է որպես գին, որը կստացվի շուկայի մասնակիցների միջև սովորական գործարքում ակտիվի վաճառքից կամ կվճարվի պարտավորությունների փոխանցման դիմաց չափման ամսաթվի դրությամբ:

ՖՀՄՍ 13-ը սահմանում է իրական արժեքների որոշման հիերարխիա, որն արտացոլում է իրական արժեքը ստանալու տարբեր եղանակների հարաբերական արժանահավատությունը:

(ա) Ակտիվ շուկա. գնանշվող գին (1-ին մակարդակ)

Դիտարկել ակտիվ շուկաներում նույնական ֆինանսական գործիքների համար գնանշվող գները:

(բ) Գնահատման մեթոդիկա դիտելի ելակետային տվյալների օգտագործմամբ (2-րդ մակարդակ)

Դիտարկել ակտիվ շուկաներում համանման ֆինանսական գործիքների համար գնանշվող գները կամ ոչ ակտիվ շուկաներում նույնական կամ համանման գործիքների համար գնանշվող գները, կամ օգտագործել գնահատման մեթոդներ, որտեղ բոլոր նշանակալի ելակետային տվյալները դիտելի են:

(գ) Գնահատման մեթոդիկա էական ոչ դիտելի ելակետային տվյալների օգտագործմամբ (3-րդ մակարդակ)

2024 թվականի համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Օգտագործվում են գնահատման մեթոդներ, որոնցում օգտագործվող մեկ կամ ավելի էական ելակետային տվյալներ դիտելի չեն:

Ներդրումային գույքն ապաճանաչվում է օտարման ժամանակ, կամ, երբ ներդրումային գույքը մշտապես հանվում է օգտագործումից, և ապագա տնտեսական օգուտներ չեն ակնկալվում օտարումից:

3.4. Գնորդների հետ պայմանագրերից և այլ հասույթ

Հասույթը ժամանակաշրջանի ընթացքում հսկի սովորական գործունեությունից առաջացող եկամուտն է, այսինքն տնտեսական օգուտների ավելացումն է (ակտիվների ներհոսքի կամ աճի կամ պարտավորությունների նվազման տեսքով), որը հանգեցնում է սեփական կապիտալի աճի, բացառությամբ սեփական կապիտալում հիմնադիրների կողմից ներդրումների հետևանքով սեփական կապիտալի աճի: Հասույթ չի համարվում պետական շնորհներից և նվիրատվություններից ստացված եկամուտը:

Ներդրումային գույքը վարձակալության տալուց հասույթ ճանաչվում է գծային հիմունքով:

Գնորդների հետ պայմանագրերից հասույթը խումբը ճանաչում է, երբ բավարարվում են կատարողական պարտականությունները: Կատարողական պարտականությունները գնորդի հետ պայմանագրում նախատեսված խոստում են՝ փոխանցելու որոշակի ապրանքներ կամ ծառայություններ գնորդին: Կախված կատարողական պարտականության բնույթից՝ այն կարող է բավարարվել կամ ժամանակի ինչ-որ մի պահի, կամ էլ ժամանակի ընթացքում:

Խմբի սովորական գործունեության հասույթ բերող հիմնական ուղղություններն են.

- շախմատի դասագրքերի և տետրերի պատրաստումը ՀՀ Կրթության, գիտության, մշակույթի և սպորտի նախարարության պատվերով,
- շախմատային մրցաշարերի կազմակերպումը
- շախմատային դասընթացների կազմակերպումը:

Խումբը ՀՀ Կրթության, գիտության, մշակույթի և սպորտի նախարարության պատվերով, պետական բյուջեից ֆինանսավորմամբ շախմատի դասագրքերի և տետրերի պատրաստման կատարողական պարտականությունը համարվում է բավարարված և ամբողջ հասույթը ճանաչվում է այն պահին, երբ համապատասխան դասագրքերն ու տետրերն պատրաստվել և հանձնվել են պատվիրատուի ներկայացուցչին, նույնիսկ երբ դրանք ամբողջությամբ կամ մասամբ ի պահ են թողնվում Խմբում՝ պատվիրատուի ցուցումով համապատասխան շահառուներին հետագայում բաշխելու նպատակով:

Շախմատային մրցաշարերի կազմակերպման գծով կատարողական պարտականությունը բավարարվում է ժամանակի ընթացքում: Կատարողական պարտականության լրիվ բավարարման ուղղությամբ Խմբի առաջընթացը չափվում է մրցաշարի խաղափուլերի ընդհանուր թվի մեջ ավարտված խաղափուլերի թվի համամասնությամբ: Մրցաշարերի մասնակիցներից ստացված մասնակցության վճարները (հանած մրցանակային ֆոնդին հատկացված միջոցները) հասույթ են ճանաչվում խաղափուլերի ավարտված և ընդհանուր թվերի համամասնությամբ: Մրցանակային ֆոնդին հատկացված միջոցները (ներառյալ՝ նշանակալի լինելու դեպքում մրցանակաբաշխության արարողության կազմակերպմանը վերագրվող ծախսերը) որպես եկամուտ ու ծախս են ճանաչվում մրցանակաբաշխությունը կատարելիս:

Դուստր Ընկերությունը կազմակերպում է շախմատի դասընթացներ, որոնք իրականացվում են սովորաբար ամսական կտրվածքով՝ սահմանված ժամանակացույցով: Դասընթացների մատուցման կատարողական պարտականությունը բավարարվում է ժամանակի ընթացքում, քանի որ ծառայությունը մասնակիցներին տրամադրվում է շարունակական հիմքով՝ դասընթացի ողջ տևողության ընթացքում: Կատարողական պարտականության կատարման առաջընթացը չափվում է դասընթացի նախատեսված ընդհանուր թվի մեջ արդեն իրականացված դասընթացների համամասնությամբ: Այս մոտեցմամբ ապահովվում է հասույթի համամասնական ճանաչում՝ ըստ փաստացի մատուցված ծառայության:

2024 թվականի համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Գործնականում դասընթացների մասնակցության վճարը սահմանվում է՝ ըստ նախատեսվող պարապմունքների քանակի, որոնք իրականացվում են ամսական կտրվածքով և հետևաբար՝ դրանց գծով հասույթի ճանաչումը սովորաբար տեղի է ունենում յուրաքանչյուր ամսվա վերջին:

Դասընթացի մասնակի չեղարկման կամ դադարեցման պարագայում՝ հասույթի ճանաչումը տեղի է ունենում՝ հիմք ընդունելով փաստացի իրականացված դասընթացների քանակը՝ նախատեսվող դասընթացների ընդհանուր քանակում: Իսկ չեղարկված դասընթացների համար արդեն իսկ վճարված գումարը ենթակա է ետ վերադարձման:

Այնքանով, որքանով հստակ կողմից կատարողականին համապատասխան ճանաչված հասույթը գերազանցում է գնորդի կողմից վճարված հատուցումը, Խումբը ճանաչում է «պայմանագրի գծով ակտիվ», իսկ եթե գնորդից ստացված հատուցման գումարն է գերազանցում կատարողականին համապատասխան ճանաչված հասույթը, ապա տարբերությունը ճանաչվում է որպես «պայմանագրի գծով պարտավորություն»: Գնորդից անվերապահ ստացման ենթակա հատուցումը առանձնացվում է պայմանագրի գծով ակտիվից և ներկայացվում է որպես դեբիտորական պարտք:

3.5. Աշխատակիցների հատուցումներ

Աշխատակիցների հատուցումները ներառում են՝

ա) աշխատավարձը,

բ) կարճաժամկետ փոխհատուցելի բացակայությունները, ինչպիսիք են վճարովի տարեկան արձակուրդը և ժամանակավոր անաշխատունակության նպաստը,

գ) պարգևավճարները:

Աշխատակիցների հատուցումների այն գումարը, որն ակնկալվում է վճարել հաշվետու ժամանակաշրջանի ընթացքում աշխատակիցներից ստացված ծառայության դիմաց, ճանաչվում է՝ ա) որպես պարտավորություն (հաշվեգրված ծախս)՝ արդեն վճարված գումարները հանելուց հետո, և բ) որպես ծախս, բացառությամբ, երբ որևէ ստանդարտով պահանջվում կամ թույլատրվում է այդ հատուցումների ներառումը որևէ ակտիվի ինքնարժեքի (սկզբնական արժեքի) մեջ: Եթե արդեն վճարված գումարը գերազանցում է հատուցումների գումարը, ապա Խումբն այդ գերազանցումը ճանաչում է որպես ակտիվ (կանխավճարված ծախս) այնքանով, որքանով այդ կանխավճարը կհանգեցնի, օրինակ, ապագա վճարումների նվազման կամ դրամական միջոցների վերադարձի:

Խումբն աշխատակիցների կարճաժամկետ հատուցումների գծով ակնկալվող ծախսումները՝ կուտակվող փոխհատուցելի բացակայությունների ձևով (ինչպիսին է վճարովի ամենամյա արձակուրդը) ճանաչում է, երբ աշխատակիցները մատուցում են ծառայություն, որն ավելացնում է ապագա փոխհատուցելի բացակայությունների նրանց իրավունքը: Կուտակվող փոխհատուցելի բացակայությունների գծով ակնկալվող ծախսումները չափվում են այն լրացուցիչ գումարով, որը Խումբն ակնկալում է վճարել որպես հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ կուտակված չօգտագործված իրավունքների արդյունք:

Խումբը պարգևավճարների գծով ակնկալվող ծախսումները ճանաչում է, երբ՝ ա) այն ունի այդպիսի վճարումներ կատարելու ներկա իրավական կամ կառուցողական պարտականություն՝ որպես անցյալ դեպքերի արդյունք և բ) պարտականությունը կարող է արժանահավատորեն գնահատվել: Ներկա պարտականություն գոյություն ունի այն և միայն այն դեպքում, երբ Խումբը պարտականության կատարումից խուսափելու որևէ իրատեսական հնարավորություն չունի:

3.6. Հիմնական միջոցներ

Հիմնական միջոցի միավորի սկզբնական արժեքը ճանաչվում է որպես ակտիվ այն և միայն այն դեպքում, երբ հավանական է, որ այդ միավորի հետ կապված ապագա տնտեսական օգուտները կհոսեն դեպի Խումբ, և միավորի սկզբնական արժեքը կարող է արժանահավատորեն չափվել:

2024 թվականի համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Հիմնական միջոցի միավորը որպես ակտիվ ճանաչելուց հետո հաշվառվում է իր սկզբնական արժեքով (ինքնարժեքով)՝ հանած կուտակված մաշվածությունը և արժեզրկումից կուտակված կորուստները: Սկզբնական արժեքը ներառում է գնման գինը, ներառյալ՝ ներկրման տուրքերը և չփոխհատուցվող հարկերը, հանած առևտրային գեղչերը և արտոնությունները, ակտիվը համապատասխան վայր հասցնելու և ղեկավարության նախանշած նպատակներով օգտագործման համար աշխատանքային վիճակի բերելու հետ ուղղակիորեն կապված ցանկացած ծախսումները: Հիմնական միջոցի միավորի հաշվեկշռային արժեքում ծախսումների ճանաչումը դադարեցվում է, երբ միավորը գտնվում է այն վայրում և վիճակում, որն անհրաժեշտ է, որպեսզի այն հնարավոր լինի օգտագործել ղեկավարության նախանշած նպատակներով:

Սկզբնական արժեքը ներառում է մասնագիտական վճարները, իսկ որակավորվող ակտիվի դեպքում՝ նաև կապիտալացման ենթակա փոխառության ծախսումները: Այս ակտիվների մաշվածությունը ևս հաշվարկվում է, երբ դրանք դառնում են պատրաստ՝ իրենց նպատակային նշանակությամբ օգտագործելու համար:

Հիմնական միջոցի միավորի օտարումից կամ դուրսգրումից առաջացած օգուտը կամ վնասը որոշվում է որպես ակտիվի իրացումից զուտ մուտքերի (եթե առկա են) և հաշվեկշռային արժեքի տարբերություն: Հիմնական միջոցի միավորի ապաճանաչումից առաջացող օգուտը կամ կորուստը ներառվում է շահույթում կամ վնասում, երբ միավորն ապաճանաչվում է:

Հիմնական միջոցի առանձին հաշվառվող միավորի բաղկացուցիչ փոխարինման ծախսումները, որոնք հաշվառվում են որպես առանձին ակտիվ, ճանաչվում է հաշվեկշռային արժեքում, երբ այդ ծախսումները կատարվում են, և եթե բավարարվում են ճանաչման չափանիշները: Այդ փոխարինված մասերի հաշվեկշռային արժեքն ապաճանաչվում է: Պահպանման և ընթացիկ սպասարկման, վերանորոգման ծախսումները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում կատարվելու ժամանակաշրջանում:

Ժամանակաշրջանի մաշվածության գումարը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում՝ կիրառելով հաշվարկի գծային մեթոդը հիմնական միջոցի գնահատված օգտակար ծառայության ժամկետի ընթացքում: Ակտիվի մաշվածությունը սկսում է հաշվարկվել, երբ այն մատչելի է օգտագործման համար, այսինքն, երբ այն գտնվում է այնպիսի վայրում և վիճակում, որն անհրաժեշտ է ղեկավարության նախանշած նպատակով այն օգտագործելու համար: Ակտիվի մաշվածության հաշվարկումը դադարում է ակտիվի՝ ՖՀՄՍ 5-ի համաձայն որպես վաճառքի համար պահվող դասակարգվելու կամ որպես վաճառքի համար պահվող դասակարգված օտարման խմբում ներառվելու և ակտիվն ապաճանաչելու ամսաթվերից ամենավաղով: Երբ հիմնական միջոցների միավորը բաղկացած է տարբեր օգտակար ծառայության ժամկետ ունեցող խոշոր բաղկացուցիչներից, դրանց մաշվածությունը հաշվարկվում է առանձին:

Հիմնական միջոցների գնահատված օգտակար ծառայության ժամկետները ներկայացված են ստորև.

- Շենքեր, շինություններ 50 տարի
- Տրանսպորտային միջոցներ 5-8 տարի
- Մեքենաներ և սարքավորումներ 1-8 տարի
- Արտադրական, տնտեսական գույք 1-8 տարի
- Համակարգչային տեխնիկա 1 տարի
- Այլ հիմնական միջոցներ 30 տարի

3.7. Վարձակալություն

Վարձակալությունը դասակարգվում է որպես ֆինանսական վարձակալություն, երբ վարձակալության պայմաններով սեփականության հետ կապված ըստ էության բոլոր ռիսկերն ու օգուտները փոխանցվում են վարձակալին: Մյուս բոլոր վարձակալությունները դասակարգվում են որպես գործառնական վարձակալություն:

Գործառնական վարձակալությունից եկամուտը գծային հիմունքով ճանաչվում է համապատասխան վարձակալության ժամկետում: Գործառնական վարձակալության գծով բանակցելու և պայմանագիր

2024 թվականի համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

կնքելու ընթացքում կրած սկզբնական ուղղակի ծախսումները գումարվում են վարձակալության տրված ակտիվի հաշվեկշռային արժեքին և ճանաչվում են գծային հիմունքով վարձակալության ժամանակաշրջանում:

3.8. Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները ներառում են բանկերում բացված հաշվարկային հաշիվները:

3.9. Արտարժույթային գործարքներ

Համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններ պատրաստելիս Խմբի համար գործառնական արժույթից տարբեր այլ արժույթով իրականացված գործարքները գրանցվում են գործարքի օրվա դրությամբ ՀՀ Կենտրոնական բանկի (ՀՀ ԿԲ) կողմից հրապարակված փոխարժեքով: Յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ արտարժույթով դրամային հոդվածները վերահաշվարկվում են՝ կիրառելով հաշվետու ամսաթվի դրությամբ ՀՀ ԿԲ կողմից հրապարակված փոխարժեքը: Ոչ դրամային հոդվածները, որոնց սկզբնական արժեքը հաշվառվում է արտարժույթով, չեն վերահաշվարկվում:

Արտարժույթային գործարքներից, ինչպես նաև արտարժույթով արտահայտված դրամային հոդվածների վերահաշվարկումից առաջացած փոխարժեքային տարբերությունները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում:

3.10. Պաշարներ

Պաշարները չափվում են ինքնարժեքից և իրացման զուտ արժեքից նվազագույնով: Իրացման զուտ արժեքը սովորական գործունեության ընթացքում վաճառքի ենթադրվող գինն է՝ հանած համալրման ենթադրվող ծախսումները և վաճառքը կազմակերպելու համար անհրաժեշտ ենթադրվող ծախսումները: Պաշարների ինքնարժեքը ներառում է ձեռքբերման, արտադրանքի վերամշակման բոլոր ծախսումները և պաշարները ներկա գտնվելու վայր և վիճակի բերելու հետ կապված բոլոր այլ ծախսումները: Պաշարների ինքնարժեքը որոշվում է կիրառելով «Առաջինը մուտք՝ առաջինը ելք» (ՖԻՖՈ) բանաձևը:

3.11. Ֆինանսական գործիքներ

(i) Սկզբնական ճանաչումը և չափումը

Խումբը ֆինանսական ակտիվը կամ ֆինանսական պարտավորությունն իր ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվությունում ճանաչում է այն և միայն այն դեպքում, երբ այն դառնում է գործիքի պայմանագրային կողմ:

Ֆինանսական ակտիվը կամ ֆինանսական պարտավորությունը սկզբնական ճանաչման պահին չափվում են իրական արժեքով՝ գումարած, այն դեպքում, երբ դա «իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող» ֆինանսական ակտիվ կամ ֆինանսական պարտավորություն չէ, գործարքի հետ կապված այն ծախսումները, որոնք ուղղակիորեն վերագրելի են ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության ձեռքբերմանը կամ թողարկմանը:

Սկզբնական ճանաչման պահին անտոկոս կամ շուկայականից ցածր տոկոսով տրամադրած կամ ստացած փոխառությունները, երկարաժամկետ դեբիտորական կամ կրեդիտորական պարտքերը չափվում են ոչ թե անվանական արժեքով, ոչ թե այդ պահին տրված կամ ստացված հատուցման չափով, այլ իրական արժեքով, որը որոշվում է դրանց գծով պայմանագրային ապագա դրամական հոսքերը գեղջելով՝ կիրառելով համապատասխան ժամկետայնության և ռիսկայնության գործիքների համար գերակշռող շուկայական տոկոսադրույքները: Սկզբնական չափման համար որոշված իրական արժեքի և տրված կամ ստացված հատուցման միջև տարբերությունը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում, բացառությամբ, երբ դա պետական շնորհի մաս է կազմում, որի դեպքում կիրառվում են «Պետական շնորհների հաշվառում և պետական օգնության բացահայտում» ՀՀՄՍ 20-ով սահմանված մոտեցումները:

(ii) Ապաճանաչումը

Խումբն ապաճանաչում է ֆինանսական ակտիվն այն և միայն այն դեպքում, երբ՝

- ա) ֆինանսական ակտիվից առաջացող դրամական միջոցների հոսքերի նկատմամբ պայմանագրային իրավունքները կորցնում են իրենց ուժը (լրանում է ուժի մեջ լինելու ժամկետը), կամ
- բ) այն փոխանցում է ֆինանսական ակտիվը, և փոխանցումը ստորև շարադրվածին համապատասխան որակվում է որպես ապաճանաչման պայմանները բավարարող:

Ֆինանսական պարտավորությունը (կամ ֆինանսական պարտավորության մի մասը) ապաճանաչվում է այն և միայն այն դեպքում, երբ այն մարվում է, այսինքն, երբ պայմանագրում նշված պարտականությունը կատարվում է կամ չեղյալ է համարվում, կամ ուժի մեջ լինելու ժամկետը լրանում է:

Գոյություն ունեցող փոխառուի և փոխատուի միջև նշանակալիորեն տարբերվող պայմաններով պարտքային գործիքների փոխանակումը պետք է հաշվառվի որպես սկզբնական ֆինանսական պարտավորության մարում և նոր ֆինանսական պարտավորության ճանաչում: Նմանապես, գոյություն ունեցող ֆինանսական պարտավորության կամ դրա մի մասի պայմանների նշանակալի վերափոխումը (անկախ այն բանից, արդյոք այն վերագրելի է փոխառուի ֆինանսական դժվարություններին) պետք է հաշվառվի որպես սկզբնական ֆինանսական պարտավորության մարում և նոր ֆինանսական պարտավորության ճանաչում:

Մարված կամ այլ կողմի փոխանցված ֆինանսական պարտավորության (կամ ֆինանսական պարտավորության մի մասի) հաշվեկշռային արժեքի և վճարված հատուցման (ներառյալ փոխանցված ցանկացած ոչ դրամական ակտիվները կամ ստանձնած պարտավորությունները) միջև տարբերությունը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում:

(iii) Շեղագա չափումը

Սկզբնական ճանաչումից հետո տրամադրած և ստացած փոխառությունները, ավանդները, դեբիտորական և կրեդիտորական պարտքերը չափվում են ամորտիզացված արժեքով՝ կիրառելով արդյունքային տոկոսադրույքի մեթոդը: Կարճաժամկետ դեբիտորական և կրեդիտորական պարտքերը սովորաբար չափվում են անվանական գումարով: Ցպահանջ պարտավորությունները չափվում են այն գումարով, որով ենթակա են մարման պահանջը ներկայացվելու դեպքում:

«Իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող» ֆինանսական ակտիվներն ու ֆինանսական պարտավորությունների իրական արժեքի փոփոխություններից օգուտը կամ կորուստը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում:

Խումբն այլ կազմակերպությունների բաժնային գործիքներում (բաժնետոմսերում) ներդրումներ չունի:

(iv) Արժեքակում

Բոլոր ֆինանսական ակտիվների (բացի «Իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող» դասակարգվածներից) և պայմանագրերի գծով ակտիվների համար Խումբը ճանաչում է ակնկալվող պարտքային կորուստների (ԱՊԿ) պահուստ՝ այդ ակտիվների սկզբնական ճանաչման պահին, ինչպես նաև յուրաքանչյուր հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում: Սկզբնական ճանաչման ժամանակ ԱՊԿ պահուստը չափվում է 12-ամսյա ժամանակաշրջանում ակնկալվող պարտքային կորուստների մեծությամբ: Եթե սկզբնական ճանաչումից հետո որևէ ֆինանսական ակտիվի գծով տեղի է ունեցել պարտքային ռիսկի նշանակալի աճ, ապա այդ ֆինանսական ակտիվի գծով ԱՊԿ պահուստը չափվում է մինչև մարումը մնացած ամբողջ ժամանակաշրջանում ակնկալվող պարտքային կորուստների մեծությամբ: ԱՊԿ-ն պարտքային կորուստների՝ հավանականություններով կշռված գնահատականն է: Պարտքային կորուստները չափվում են որպես բոլոր դրամական պակասուղիների (այսինքն՝ գործիքի պայմաններին համաձայն Խմբին հասանելիք դրամական հոսքերի և այն դրամական հոսքերի միջև տարբերությունը, որոնք Խումբն ակնկալում է ստանալ) ներկա արժեք՝ զեղչված ֆինանսական ակտիվի

2024 թվականի համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

արդյունքային տոկոսադրույքով: ԱՊԿ պահուստը և դրա հետագա փոփոխությունները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում: ԱՊԿ պահուստը ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվությունում ներկայացվում է որպես համապատասխան ֆինանսական ակտիվի հաշվեկշռային արժեքի նվազեցում:

3.12. Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների արժեքը

Անորոշ օգտակար ծառայության ժամկետ ունեցող ակտիվները չեն ամորտիզացվում և յուրաքանչյուր տարի ենթարկվում են արժեքի ստուգման: Մաշվող ակտիվները վերանայվում են արժեքի համար, երբ իրադարձությունները և հանգամանքների փոփոխությունները վկայում են այն մասին, որ դրանց հաշվեկշռային արժեքը կարող է չվերականգնվել: Արժեքի ստուգման կորուստը ճանաչվում է այն գումարով, որով ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը գերազանցում է փոխհատուցվող գումարը:

Փոխհատուցվող գումարն ակտիվի կամ դրամաստեղծ միավորի իրական արժեքից հանած վաճառքի ծախսումները և օգտագործման արժեքից առավելագույնն է: Եթե ակտիվի կամ դրամաստեղծ միավորի փոխհատուցվող գումարն ավելի փոքր է նրա հաշվեկշռային արժեքից, ապա ակտիվի կամ դրամաստեղծ միավորի հաշվեկշռային արժեքը նվազեցվում է մինչև փոխհատուցվող գումարը: Արժեքի ստուգման կորուստը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում:

Երբ հետագայում արժեքի ստուգման կորուստը հակադարձվում է, ապա ակտիվի կամ դրամաստեղծ միավորի հաշվեկշռային արժեքն ավելացվում է մինչև նրա փոխհատուցվող գումարը, բայց այնպես, որ ակտիվի ավելացված հաշվեկշռային արժեքը չգերազանցի այն հաշվեկշռային արժեքը, որը որոշված կլիներ, եթե նախորդ տարիներին այդ ակտիվի կամ դրամաստեղծ միավորի գծով արժեքի ստուգման կորուստներ ճանաչված չլինեին: Արժեքի ստուգման կորուստի հակադարձումն անմիջապես ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում:

3.13. Պահուստներ

Պահուստը ճանաչվում է, երբ հստակ ունի ներկա պարտականություն (իրավական կամ կառուցողական)՝ որպես անցյալ դեպքերի արդյունք, և հավանական է, որ այդ պարտականությունը մարելու համար կպահանջվի տնտեսական օգուտներ մարմնավորող միջոցների արտահոսք, պարտականության գումարը հնարավոր է արժանահավատորեն գնահատել: Եթե ժամանակի մեջ դրամի արժեքի ազդեցությունն էական է, ապա պահուստի գումարն իրենից ներկայացնում է այն ծախսումների ներկա արժեքը, որոնք ակնկալվում է, որ կպահանջվեն այդ պարտականությունը մարելու համար:

Ջեռման դրույքն այն դրույքն է՝ առանց հաշվի առնելու հարկման ազդեցությունը, որն արտացոլում է ժամանակի մեջ դրամի արժեքի և այդ պարտավորությանը հատուկ ռիսկերի ընթացիկ շուկայական գնահատումները: Ջեռման դրույքը չի արտացոլի այն ռիսկերը, որոնց գծով դրամական միջոցների ապագա հոսքերի գնահատումներն արդեն ճշգրտվել են:

Յուրաքանչյուր հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ պահուստները վերանայվում և ճշգրտվում են՝ ընթացիկ լավագույն գնահատականն արտացոլելու համար: Եթե այլևս հավանական չէ, որ պարտավորությունը մարելու համար կպահանջվի տնտեսական օգուտներ մարմնավորող միջոցների արտահոսք, ապա պահուստը հակադարձվում է: Պահուստն օգտագործվում է միայն այն ծախսումների դիմաց, որոնց գծով այդ պահուստը սկզբնապես ճանաչվել էր:

4. Գնահատումներ և դատողություններ

ՖՀՄՍ-ին համապատասխան համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստումը պահանջում է հստակ ղեկավարությունից կատարել գնահատումներ և ենթադրություններ, որոնք ազդում են հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության կիրառման, ինչպես նաև հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ ակտիվների, պարտավորությունների և պայմանական պարտավորությունների գումարների վրա և հաշվետու ժամանակաշրջանի եկամուտների ու ծախսերի մեծության վրա: Գնահատումները և դատողությունները շարունակաբար գնահատվում են և հիմնված են ղեկավարության փորձի

2024 թվականի համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

և այլ գործոնների վրա՝ ներառյալ ապագա իրադարձությունների սպասումները, որոնք ողջամիտ են որոշակի հանգամանքներում: Այնուամենայնիվ, այս ենթադրությունների և գնահատականների վերաբերյալ անորոշությունը կարող է բերել այնպիսի հետևանքների, որոնք կպահանջեն հետագայում ակտիվների ու պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների էական փոփոխություններ:

4.1. Հիմնական միջոցների օգտակար ծառայության ժամկետ

Հիմնական միջոցների օգտակար ծառայության ժամկետի գնահատումը դատողության արդյունք է՝ հիմնված նման ակտիվի հետ կապված փորձի վրա: Ապագա տնտեսական օգուտները մարմնավորվում են ակտիվներում և սպառվում հիմնականում օգտագործմանը զուգընթաց: Այնուամենայնիվ, այնպիսի գործոնները, ինչպիսիք են գործառնական, տեխնիկական կամ առևտրային հնացածությունը (մաշվածությունը), հաճախ հանգեցնում են ակտիվի տնտեսական օգուտների նվազեցման: Ղեկավարությունը մնացորդային օգտակար ծառայության ժամկետը գնահատում է ակտիվի ընթացիկ տեխնիկական վիճակին համապատասխան և ըստ այն գնահատված ժամանակաշրջանի, որի ընթացքում հումքը կանխատեսում է ստանալ օգուտներ: Հաշվի են առնված հետևյալ հիմնական գործոնները. ակտիվների կանխատեսվող օգտագործումը, գործառնական գործոններից և պահպանման ծրագրից կախված՝ մաշվածությունը և շուկայական պայմանների փոփոխություններից առաջացող տեխնիկական և առևտրային մաշվածությունը:

4.2. Ակտիվների արժեզրկումը

Յուրաքանչյուր հաշվետու ժամանակաշրջանի համար հումքը գնահատում է ակտիվների փոխհատուցվող գումարի՝ հաշվեկշռային արժեքից հնարավոր նվազման հայտանիշները: Փոխհատուցվող գումարն իրենից ներկայացնում է օգտագործման արժեքից և «իրական արժեք՝ հանած վաճառքի ծախսեր»-ից առավելագույնը: Եթե փոխհատուցվող գումարը փոքր է հաշվեկշռային արժեքից, ապա վերջինս տարբերության չափով պետք է նվազեցվի՝ որպես արժեզրկումից կորուստ: Արժեզրկումից կորուստ ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում այն ժամանակահատվածում, որում նվազումը կատարվել է:

Ներկայումս գոյություն չունեցող անցյալ պայմանների ազդեցությունը վերացնելու և անցյալում գոյություն չունեցող, բայց ներկայումս առկա պայմանների ազդեցությունն արտացոլելու նպատակով անցյալ փորձը ճշգրտվում է ընթացիկ դիտելի և ապագային միտված տվյալների հիման վրա:

4.3. Հարկային օրենսդրություն

Հայաստանի Հանրապետությունում հարկային օրենսդրության համապատասխանությունը մեկնաբանությունների առարկա է հանդիսանում, որոնք կատարվում են հարկային մարմինների կողմից: Խմբի անորոշ հարկային վիճակը յուրաքանչյուր հաշվետու ժամանակաշրջանում վերագնահատվում է ղեկավարության կողմից: Շահութահարկի գծով պարտավորությունները որոշվում են ղեկավարության կողմից այն չափով, որ չառաջանան հարկային մարմինների կողմից լրացուցիչ պահանջներ հարկերի գծով:

Գնահատականները հիմնված են հարկային օրենսդրության մեկնաբանությունների և ցանկացած հայտնի դատարանի կամ այդ հարցերի գծով իրավասու մարմնի որոշման վրա, որոնք ընդունվել են կամ էականորեն ընդունվել են մինչև հաշվետու ժամանակաշրջանը: Տուգանքների, հարկերի (բացի շահութահարկից) գծով պարտավորությունները ճանաչվում են հաշվետու ժամանակաշրջանում՝ պարտավորությունը լուծելու համար անհրաժեշտ ծախսումների գծով ղեկավարության լավագույն գնահատականի հիման վրա:

4.4. Կապակցված կողմերի հետ գործարքներ

Իր սովորական գործունեության ընթացքում հումքն իրականացնում է գործարքներ կապակցված կողմերի հետ: Խումբը կիրառում է մասնագիտական դատողություն կապակցված կողմերի բացահայտման ուղղությամբ: Գնահատումն իրականացնելու համար Խումբը պարբերաբար հետևում է հոգաբարձուների խորհրդի անդամների նշանակալի մասնակցությանն այլ կազմակերպությունների կապիտալում, ինչպես նաև վերլուծում է յուրաքանչյուրի հետ գործարքի ծավալները:

4.5. Ներդրումային գույքի դասակարգում և իրական արժեքի որոշում

Խումբը դատողություններ է կիրառում գույքը՝ որպես հիմնական միջոց կամ ներդրումային գույք դասակարգելիս: Խմբի ներդրումային գույքն իրենից ներկայացնում է այն շենքը կամ շենքի մի մասը, որը չի պահվում ապրանքների մատակարարման կամ ծառայությունների մատուցման, կամ վարչական նպատակներով օգտագործելու համար և ոչ էլ սովորական գործունեության ընթացքում վաճառքի համար, այլ վարձակալությունից եկամուտ վաստակելու կամ դրա արժեքի աճի կամ էլ անորոշ նպատակներով:

Ներդրումային գույքի իրական արժեքը որոշվում է՝ օգտագործելով գնահատման մեթոդներ, մասնավորապես հիմնվելով անշարժ գույքի շուկայում ամենավերջին համանման բնութագրերով և տեղադիրքով անշարժ գույքի գործարքների վերաբերյալ առկա տեղեկատվության վրա:

4.6. Գնորդի հետ պայմանագիր թե դրամաշնորհ

Խումբը դատողություններ է կիրառում՝ դրամաշնորհի պայմանագրերը որպես «գնորդի հետ պայմանագիր» կամ որպես «պետական շնորհ» դասակարգելիս և համապատասխանաբար հաշվառելիս: ՀՀ ԿԳՄՍ նախարարությունից ստացված դրամաշնորհը կարող էր դասակարգվել որպես «գնորդի հետ պայմանագիր» և նույնականացնել դրա ներքո տրամադրվելիք առանձին ծառայությունները՝ շախմատի ակադեմիայի սաների համար ամենօրյա անվճար ուսուցման, գրոսմայստերների և վարպետների ուսումնամարզական հավաքների և մրցաշարերի կազմակերպում և այլն: Այնուամենայնիվ, դրամաշնորհը տրամադրվում է ըստ բնույթի (աշխատավարձ, նյութեր, կոմունալ և այլն) դասակարգված ծախսերը ֆինանսավորելու նպատակով (ըստ նպատակի չձախուսված գումարը ենթակա է վերադարձման), և հատուցման ընդհանուր գումարի վերագրումը առանձին նույնականացվող ծառայություններին կլիներ խիստ սուբյեկտիվ: Ելնելով այդ նկատառումներից, դրամաշնորհը հաշվառվել է որպես պետական շնորհ, այլ ոչ թե որպես ծառայության մատուցում: Այլընտրանքային մոտեցումը ազդեցություն չէր թողնի շահույթի կամ վնասի մեծության վրա, պարզապես՝ եկամուտներին վերաբերող շնորհի գումարի փոխարեն նույն մեծությամբ ավել կլիներ հասույթի ցուցանիշը (տե՛ս ծանոթ. 13 և 15):

5. Նոր կամ փոփոխված ՖՀՄՍ-ներ

5.1. Նոր կամ փոփոխված սրանդարտների և մեկնաբանությունների կիրառում

Ստորև նկարագրված են ստանդարտների որոշ փոփոխություններ, որոնք ուժի մեջ են մտել և խմբի կողմից կիրառվել են 2024թ. հունվարի 1-ից: Նույն ամսաթվից ուժի մեջ են մտել նաև այլ ստանդարտների փոփոխություններ, որոնք կամ կիրառելի չեն եղել, կամ ազդեցություն չեն ունեցել խմբի վրա:

- *Փոփոխություններ «Ֆինանսական հաշվետվությունների ներկայացում» ՀՀՄՍ 1-ում (ոչ ընթացիկ պարտավորություններ կից պայմաններով (կովենանտներով)) հրապարակվել է 2022թ. հոկտեմբերին, պարտադիր կիրառման ենթակա է 2024թ. հունվարի 1-ին կամ դրանից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար, իսկ վաղաժամ կիրառումը թույլատրելի է՝ լրացուցիչ պայմանով և բացահայտումներով:*

Փոփոխությունները սահմանում են, որ պարտավորությունը որպես ընթացիկ կամ ոչ ընթացիկ դասակարգելիս պետք է հաշվի առնվեն միայն այն պայմանները (կովենանտները), որոնք պարտավոր է Խումբը բավարարել հաշվետու ժամանակաշրջանի ավարտին կամ դրանից առաջ, որպեսզի իրավունք ունենա հետաձգելու պարտավորության մարումը հաշվետու ամսաթվից հետո առնվազն տասներկու ամսով: Այդպիսի կից պայմանները (կովենանտները) ազդում են այն բանի վրա, թե արդյոք իրավունքը գոյություն ունի հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում, նույնիսկ եթե համապատասխանությունը գնահատվում է միայն հաշվետու ամսաթվից հետո:

Նաև հստակեցվում է, որ հաշվետու ամսաթվից հետո առնվազն տասներկու ամսով պարտավոր-

2024 թվականի համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

ուրջան մարումը հետաձգելու իրավունքի վրա կովենանտը չի ազդում, եթե հումբը պարտավոր է բավարարել դրան միայն հաշվետու ժամանակաշրջանից հետո: Այնուամենայնիվ, եթե հումբը՝ պարտավորությունների մարումը հետաձգելու իրավունքը կախված է հաշվետու ժամանակաշրջանից հետո տասներկու ամսվա ընթացքում պարտավորությանը կից պայմանները (կովենանտները) բավարարելուց, ապա հումբը բացահայտում է տեղեկատվություն, որը համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների օգտագործողներին հնարավորություն է տալիս հասկանալ տասներկու ամսվա ընթացքում պարտավորությունների վերադարձելի դառնալու ռիսկը (մասնավորապես, տեղեկություններ հետևյալ պայմանների մասին՝ դրանց բնույթը, ժամկետները, հարակից պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքը և փաստերն ու հանգամանքները, եթե այդպիսիք կան, որոնք ցույց են տալիս, որ հումբը կարող է դժվարություններ ունենալ պահանջներին համապատասխանելու առումով):

5.2. Հրապարակված, բայց դեռ ուժի մեջ չմտած ստանդարտներ

Հրապարակված, սակայն սույն համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններով ծածկվող հաշվետու ժամանակաշրջանի համար դեռևս ուժի մեջ չմտած ստանդարտները բերված են ստորև: Այս ցանկն այն հրապարակված ստանդարտների և մեկնաբանությունների ցանկն է, որոնք համբի կանխատեսումներով կօգտագործվեն իր կողմից հետագայում: Խումբը մտադիր է ընդունել դրանք այն ժամանակ, երբ այդ ստանդարտներն ուժի մեջ կմտնեն:

- *Փոփոխություններ ՀՀՄՍ 21-ում «Փոխարկելիության բացակայություն» հրապարակվել է 2023թ. օգոստոսին, պարտադիր կիրառման ենթակա է կերպով 2025թ. հունվարի 1-ին կամ դրանից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար՝ առանց համեմատական տեղեկատվության վերաներկայացման:* Արժույթը համարվում է փոխարկելի մեկ այլ արժույթի, երբ հումբը ի վիճակի է ձեռք բերել մյուս արժույթը՝ սովորական վարչական ուշացմանը համարժեք ժամանակահատվածում և շուկայական կամ փոխանակման մեխանիզմի միջոցով, որի շրջանակում փոխանակման գործարքը ստեղծում է պարտադիր կատարելի իրավունքներ և պարտավորություններ:

Երբ հումբը գնահատում է ընթացիկ (սփոթ) փոխարժեքը, քանի որ արժույթը փոխարկելի չէ այլ արժույթի, հումբը պետք է բացահայտի այնպիսի տեղեկատվություն, որը թույլ կտա իր համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների օգտագործողներին հասկանալ, թե ինչպես է տվյալ արժույթի ոչ փոխարկելիությունը այլ արժույթի ազդում կամ ակնկալվում է, որ կազդի համբի համախմբված ֆինանսական արդյունքների, համախմբված ֆինանսական վիճակի և համախմբված դրամական հոսքերի վրա: Այս նպատակին հասնելու համար հումբը պետք է բացահայտի տեղեկատվություն հետևյալի մասին՝

- այդ արժույթի՝ մյուս արժույթին ոչ փոխարկելիության բնույթը և ֆինանսական հետևանքների,
- օգտագործված ընթացիկ (սփոթ) փոխարժեք(ներ)ը,
- գնահատման գործընթացը, և
- այն ռիսկերը, որոնց հումբը ենթարկվում է այդ արժույթի՝ մյուս արժույթին փոխարկելի չլինելու պատճառով:

Չի ակնկալվում, որ Փոփոխությունները էական ազդեցություն կունենան համբի համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

- *«Ներկայացումը և բացահայտումը ֆինանսական հաշվետվություններում» ՖՀՄՍ 18-ը* հրապարակվել է 2024թ. ապրիլին, պարտադիր կիրառման ենթակա է հետահայաց կերպով 2027թ. հունվարի 1-ին կամ դրանից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար, իսկ վաղաժամ կիրառումը թույլատրելի է՝ պայմանով, որ դա բացահայտվի: ՖՀՄՍ 18-ը փոխարինում է «Ֆինանսական

2024 թվականի համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

հաշվետվությունների ներկայացում» ՀՀՄՍ 1-ին, որի հիմնական պահանջները ոչ նշանակալի տերմինային փոփոխություններով տեղափոխվել են նոր ստանդարտի մեջ: Նոր ստանդարտը ազդեցություն չի թողնում ֆինանսական հաշվետվություններում եկամուտների և ծախսերի դասակարգման վրա, այլ միայն պահանջներ է սահմանում ֆինանսական հաշվետվություններում և բացահայտման գծով: Այստեղ կներկայացնենք դրանցից մի քանի ամենակարևորները:

- 1) Պահանջվում է, որ շահույթի կամ վնասի մասին հաշվետվությունում ներկայացվեն երկու նոր ենթահանրագումարներ՝ ա) «գործառնական շահույթը կամ վնասը» և բ) «շահույթը կամ վնասը մինչև ֆինանսական ծախսերը և շահութահարկը»:
- 2) Բացի այդ, եկամուտներն ու ծախսերը պետք է դասակարգվեն երեք նոր կատեգորիաներում՝ գործառնական, ներդրումային և ֆինանսավորման:
- 3) Նաև պահանջվում է, որ եթե կազմակերպությունը օգտագործում է ղեկավարության կողմից սահմանված լրացուցիչ կատարողականի ցուցանիշներ (օրինակ՝ EBITDA - շահույթը մինչև տոկոսները, հարկերը, մաշվածությունը և ամորտիզացիան), ապա այդպիսի ցուցանիշները պարտադիր պետք է ներկայացվեն ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում, միաժամանակ բացատրելով, թե ինչու են այդ ցուցանիշներն օգտագործվում և ինչպես են հաշվարկվում:

Նշենք նաև, որ ի թիվս բազմաթիվ հետևանքային այլ փոփոխությունների, «Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականություն, հաշվապահական հաշվառման գնահատումների փոփոխություններ և սխալներ» ՀՀՄՍ 8-ը վերանվանվել է ՀՀՄՍ 8 «Ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման հիմունքները»:

Նոր ստանդարտը, ենթադրվում է, անմիջական ազդեցություն կունենա խմբի համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների վրա, սակայն այս փուլում նման ազդեցության գնահատական չկա:

- **ՀՀՄՍ 19 «Հանրային հաշվետվականություն չունեցող դուստր կազմակերպություններ. Բացահայտումներ»** (Հրապարակվել է 2024 թվականի մայիսին): Ստանդարտը պարտադիր կիրառման ենթակա է 2027 թվականի հունվարի 1-ին կամ դրանից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար՝ թույլատրելով վաղաժամկետ կիրառում, պայմանով, որ այն բացահայտվի: Առաջին անգամ կիրառվելիս նախորդ ժամանակահատվածների համեմատելի ցուցանիշները պետք է վերաներկայացվեն (եթե այս կամ այլ ստանդարտ այլ բան թույլ չի տալիս): Կան լրացուցիչ բացահայտման կանոններ, որոնք հատուկ վերաբերում են այն դեպքերին, երբ ՀՀՄՍ 19-ը կիրառվում է նախքան ՀՀՄՍ 18-ի կիրառումը: ՀՀՄՍ 19-ը սահմանում է բացահայտման պահանջներ, որոնք հաշվետու կազմակերպությունը, որը դուստր կազմակերպություն է և չունի հանրային հաշվետվականություն, կարող է կիրառել այլ ՀՀՄՍ-ների բացահայտման պահանջների փոխարեն, եթե դրա վերջնական կամ միջանկյալ մայր կազմակերպությունը պատրաստում է հրապարակայնորեն հասանելի ֆինանսական հաշվետվություններ, որոնք համապատասխանում են ՀՀՄՍ-ներին: ՀՀՄՍ 19-ը չի կարող ազդեցություն ունենալ այն կազմակերպության ֆինանսական հաշվետվությունների վրա, որը չի հանդիսանում դուստր կազմակերպություն :
- **ՀՀՄՍ 9-ի և ՀՀՄՍ 7-ի փոփոխություններ** – ֆինանսական գործիքների դասակարգման և չափման փոփոխություններ (հրապարակվել է 2024 թվականի մայիսին, պարտադիր կիրառման ենթակա է 2026 թվականի հունվարի 1-ին կամ դրանից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար, թույլատրվում է վաղաժամկետ կիրառում (մասամբ կամ ամբողջությամբ), պայմանով, որ այն բացահայտվի: Փոփոխությունները առաջադրում են նոր կանոններ՝
 - ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության ճանաչման կամ

2024 թվականի համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

ապահանջման ամսաթիվը որոշելու համար, մասնավորապես, երբ վճարումը (հաշվարկը) սկսվում է էլեկտրոնային վճարային համակարգի միջոցով:

- գնահատելու համար, թե արդյոք ֆինանսական գործիքի պայմանագրային դրամական հոսքերը համապատասխանում են միայն մայր գումարի և չմարված մայր գումարի գծով տոկոսների վճարումներին, մասնավորապես, երբ դրանք կարող են փոփոխվել պայմանական դեպքից կախված:
- Սահմանել լրացուցիչ բացահայտման պահանջներ ֆինանսական գործիքների վերաբերյալ, մասնավորապես հրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող բաժնային գործիքների վերաբերյալ, ինչպես նաև վերը նշված պայմանական դեպքերով պայմանավորված հնարավոր փոփոխությունների վերաբերյալ:

Չի ակնկալվում, որ այս փոփոխությունները ազդեցություն կունենան հսմբի համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

«Հայաստանի Հանրապետության Կառավարության» Հիմնադրամ

2024 թվականի համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

6. Հիմնական միջոցներ

Հազար դրամ	Շենքեր, շինություններ և մեքենաներ և սարքավորումներ	Տրանսպորտային միջոցներ	Արտադրական, տնտեսական գույք	Համակարգչային տեխնիկա	Այլ հիմնական միջոցներ	Հողամասեր	Ընդամենը
Արժեք							
Մնացորդ առ 01.01.2023թ.	653,197	11,458	71,753	10,776	13,587	25,065	789,797
Ավելացում	-	-	75	-	-	-	75
Նվազում	-	-	(331)	-	-	-	(331)
Մնացորդ առ 31.12.2023թ.	653,197	11,458	71,497	10,776	13,587	25,065	789,541
Մնացորդ առ 01.01.2024թ.	653,197	11,458	71,497	10,776	13,587	25,065	789,541
Ավելացում	-	-	-	-	-	-	370
Նվազում	-	-	(142)	-	-	-	(142)
Մնացորդ առ 31.12.2024թ.	653,197	11,458	71,355	10,776	13,587	25,065	789,769
Մաշվածություն							
Մնացորդ առ 01.01.2023թ.	169,831	4,384	68,091	10,405	8,469	-	265,063
Տարվա մաշվածություն	13,064	950	552	372	187	-	15,149
Նվազում	-	-	(317)	-	-	-	(317)
Մնացորդ առ 31.12.2023թ.	182,895	5,334	68,326	10,777	8,656	-	279,895
Մնացորդ առ 01.01.2024թ.	182,895	5,334	68,326	10,776	8,656	-	279,894
Տարվա մաշվածություն	13,064	950	527	-	187	-	14,771
Նվազում	-	-	(142)	-	-	-	(142)
Մնացորդ առ 31.12.2024թ.	195,959	6,284	68,711	10,776	8,843	-	294,523
Հաշվեկշռային արժեք							
Առ 31.12.2023թ.	470,302	54	3,171	(1)	4,931	25,065	509,646
Առ 31.12.2024թ.	457,238	381	2,644	-	4,744	25,065	495,246

2024 թվականի համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

2024թ. և 2023թ. ընթացքում հսումքը չի հայտնաբերել իր հիմնական միջոցների արժեզրկում: 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ հսումքը չունի գրավադրված հիմնական միջոցներ:

2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ 94,119 հազար դրամ համախառն հաշվեկշռային արժեքով 2,707 անուն (31.12.2023թ.՝ 94,450 հազար դրամ համախառն հաշվեկշռային արժեքով 2,738 անուն) հիմնական միջոցներ լրիվ ամորտիզացված են և հաշվառված են զրոյական հաշվեկշռային արժեքով:

7. Ներդրումային գույք

Ներդրումային գույքը ք. Երևան, Հանրապետության 49, թիվ 9 հասցեում գտնվող 101 քմ. մակերեսով անշարժ գույքն է, որը վերջին տարիներին տրվել է գործառնական վարձակալությամբ երրորդ կողմի: Անշարժ գույքի հետագա օգտագործման նպատակն անորոշ է:

Իրական արժեքով հաշվառվող հսմքի ներդրումային գույքի արժեքը գնահատվել է անկախ մասնագիտացված գնահատողի՝ «Ֆուլ Քոնսալթինգ Գրուպ» ՍՊԸ-ի կողմից (2023թ.՝ «ԱԼՏԱ ՎԻՊ» ՍՊԸ-ի կողմից): Գնահատողի կողմից գույքի իրական արժեքը որոշվել է գնահատման համեմատական և եկամտաբերության մեթոդների համադրմամբ: Քանի որ գույքի իրական արժեքը գնահատվել է՝ հիմք ընդունելով ոչ դիտելի ելակետային տվյալները, հետևաբար իրական արժեքի չափումը համապատասխանում է իրական արժեքի չափման հիերարխիայի 3-րդ մակարդակին: Իրական արժեքի փոփոխություններից առաջացած զուտ օգուտը (կորուստը) ճանաչվել է շահույթում կամ վնասում:

Տարվա ընթացքում մակարդակների միջև տեղափոխություններ տեղի չեն ունեցել:

Ներդրումային գույքի իրական արժեքը որոշելիս օգտագործվել են հետևյալ ոչ դիտելի ելակետային տվյալները.

31.12.2024թ.-ի դրությամբ՝

Գնահատման մեթոդը	Ոչ դիտելի ելակետային տվյալները	Ոչ դիտելի ելակետային տվյալների սահմանաչափը	31.12.2024թ. գնահատված արժեքը, հազար դրամ	Իրական արժեքի որոշման մեջ տեսակարար կշիռ
Համեմատական (շուկայական)	Շուկայական գներ 1 քմ. համար	1,159-1,653 հազար դրամ	133,000	50%
Եկամտաբերության	Շուկայական ամսական վարձավճար 1 քմ. համար	7.71 հազար դրամ	117,900	50%
	Պարապուրդի գործակից	0,9		
	Գործառնական ծախսերի գործակից՝ պարապուրդի գործակցով ճշտելուց հետո	0,85		
	Կապիտալավերածման գործակից	0.064		

31.12.2023թ.-ի դրությամբ՝

Գնահատման մեթոդը	Ոչ դիտելի ելակետային տվյալները	Ոչ դիտելի ելակետային տվյալների սահմանաչափը	31.12.2023թ. գնահատված արժեքը, հազար դրամ	Իրական արժեքի որոշման մեջ տեսակարար կշիռ
Համեմատական (շուկայական)	Շուկայական գներ 1 քմ. համար	1,164-1,755 հազար դրամ	125,654	50%

2024 թվականի համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Եկամտաբերության	Շուկայական ամսական վարձավճար 1 քմ. համար	9.35 հազար դրամ	124,753	50%
	Պարապուրդի գործակից	0,88		
	Գործառնական ծախսերի գործակից՝ պարապուրդի գործակցով ճշտելուց հետո	0,813		
	Կապիտալավերածման գործակից	0,065		

2024թ. ընթացքում ներդրումային գույքից ստացված վարձակալական եկամուտը կազմել է 4,000 հազար դրամ (2023թ.՝ 4,000 հազար): Հաշվետու ժամանակաշրջանում ներդրումային գույքի վրա էական ուղղակի գործառնական ծախսեր չեն կատարվել:

8. Պաշարներ

31 դեկտեմբերի 2024թ. դրությամբ (31 դեկտեմբերի 2023թ.՝ նույնպես) պաշարներն առավելապես ներառում են գրենական պիտույքներ և վառելիք: Հաշվետու տարվա ընթացքում որպես ծախս ճանաչված պաշարները կազմել են 17,689 հազար դրամ (2023թ.՝ 50,282 հազար դրամ): Հաշվետու տարվա ընթացքում պաշարների արժեքի նվազում տեղի չի ունեցել:

Պաշարների սեփականության իրավունքի սահմանափակումներ չկան:

9. Առևտրական և այլ դեբիտորական պարտքեր

Հազար դրամ	Առ 31.12.2024թ.	Առ 31.12.2023թ.
Մասնակցության վճարների գծով	198	211
Վարձակալության գծով	6,991	9,095
Հանած՝ վարձակալության գծով դեբիտորական պարտքի արժեզրկման պահուստ	(6,856)	(8,755)
Տրված կանխավճարներ	82	417
Այլ դեբիտորական պարտքեր	787	332
Ընդամենը	1,202	1,300

Խումբը վարձակալության գծով ունի նախորդ տարիներից ժամկետանց դեբիտորական պարտքեր, որոնց գծով հաշվետու տարեվերջին ճանաչել է 100% (նախորդ տարի՝ 100%) արժեզրկում՝ պահուստի միջոցով: Դեբիտորական պարտքերի հետ կապված պարտքային և արժութային ռիսկերին խմբի ենթարկվածությունը բացահայտված է Ծանոթ. 20-ում: Դեբիտորական պարտքի գծով ակնկալվող պարտքային կորուստները չեն ճանաչվել՝ աննշան համարվելու պատճառով:

Վարձակալության գծով դեբիտորական պարտքի արժեզրկման գծով պահուստի փոփոխություններ

Հազար դրամ	Առ 31.12.2024թ.	Առ 31.12.2023թ.
Մնացորդն առ 1 հունվարի	8,755	6,688
Պահուստի օգտագործում	(1900)	-
Արժեզրկման գծով պահուստի ավելացում	-	2,067
Մնացորդն առ 31 դեկտեմբերի	6,855	8,755

10. Դրամական միջոցներ և ոչ դրամային գործարքներ

10.1. Դրամական միջոցներ

Հազար դրամ	Առ 31.12.2024թ.	Առ 31.12.2023թ.
Բանկային հաշիվներ՝ ՀՀ դրամով	21,583	18,739
Բանկային հաշիվներ՝ ԱՄՆ դոլարով	49	510
Այլ դրամական միջոցներ	2	6
Ընդամենը	21,634	19,255

«Հայաստանի շախմատի ակադեմիա» Հիմնադրամ

2024 թվականի համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Դրամական միջոցների հետ կապված պարտքային և արժույթային ռիսկերին էսմբի ենթարկվածությունը բացահայտված է Ծանոթագրություն 20-ում: Դրամական միջոցների գծով ակնկալվող պարտքային կորուստները չեն ճանաչվել՝ աննշան համարվելու պատճառով: Նշված ամսաթվերի դրությամբ դրամական միջոցների օգտագործման որևէ էական սահմանափակում չկա:

10.2. Ֆինանսական պարտավորությունների շարժի և ֆինանսավորման գործունեությունից հոսքերի համադրում

Հազար դրամ	2024թ.	2023թ.
Սկզբնական մնացորդ առ 01 հունվարի	128,400	123,449
Փոխառությունների ստացում	-	9,200
Փոխառությունների մարում դրամական վճարումով	-	(6,000)
Փոխառությունների վերաչափում (տես ծանոթ. 12)	300	1,751
Վերջնական մնացորդ առ 01 դեկտեմբերի	128,700	128,400

11. Ակտիվներին վերաբերող շնորհներ

Հազար դրամ	2024թ.	2023թ.
Մնացորդը հունվարի 1-ին	461,625	476,774
Շնորհների ստացում	-	-
Ակտիվներին վերաբերող շնորհներից եկամտի ճանաչում	(14,771)	(15,149)
Մնացորդը դեկտեմբերի 31-ին	446,854	461,625

Ակտիվներին վերաբերող շնորհները ներառում են ՀՀ կառավարությունից անհատույց՝ որպես նվիրաբերություն ստացված շենքը և այլ շնորհատուներից ստացված այլ հիմնական միջոցներ: Հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ ակտիվներին վերաբերող շնորհներին կից չկատարված պայմաններ կամ հանձնառություններ չկան:

12. Կապակցված կողմերից ստացված փոխառություններ

Սույն հոդվածում ներկայացված գումարները Հիմնադրամի տնօրենից ստացված անտոկոս փոխառություններն են, որոնց մի մասը՝ 3,200 հազար ՀՀ դրամի չափով, տրամադրվել է նախորդ հաշվետու տարվա ընթացքում Հիմնադրամի ընթացիկ ծախսերը հոգալու նպատակով: Հաշվետու տարվա ընթացքում վերջինիս մարման ժամկետը երկարաձգվել էր մինչև հաշվետու տարվա ավարտը, սակայն հաշվետու ժամանակաշրջանի ավարտից հետո՝ 2025թ-ի հուլիսի 13-ին, Հիմնադրամի տնօրենը փոխառության գծով պարտքն ամբողջությամբ զիջել է Հիմնադրամին:

Իսկ փոխառության մնացորդի մյուս մասն իրենից ներկայացնում է ք. Երևան, Հանրապետության 49, թիվ 9 հասցեում գտնվող անշարժ գույքի ձեռքբերման նպատակով ստացված փոխառությունը, և որի վերադարձման գումարը կորոշվի՝ կախված վերադարձման օրվա դրությամբ այդ գույքի շուկայական արժեքից: Փոխառությունը ենթակա է մարման՝ ըստ փոխատուի առաջին իսկ պահանջի: Քանի որ գույքի իրական արժեքը հաշվետու տարվա ընթացքում աճել է (տես Ծանոթ. 7), ուստի փոխառության հաշվեկշռային արժեքը նույնչափ ավելացել է: Այսինքն, այս փոխառության գծով ֆինանսական պարտավորությունը վերաչափվում է իրական արժեքով: Իրական արժեքով վերաչափումից առաջացող օգուտը կամ կորուստը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում:

13. Եկամուտներին վերաբերող շնորհներ

Հազար դրամ	2024թ.	2023թ.
Մնացորդը հունվարի 1-ին	-	-
Շնորհների ստացում	159,049	159,049
Եկամուտներին վերաբերող շնորհներից եկամտի ճանաչում	(132,541)	(132,541)
Եկամուտ ճանաչված շնորհից հաշվեգրված ԱԱՀ	(26,508)	(26,508)
Մնացորդը դեկտեմբերի 31-ին	-	-

2024 թվականի համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Շնորհները ստացվել են առավելապես ՀՀ կառավարությունից, ինչպես նաև հայաստանյան այլ աղբյուրներից, որոնք ուղղված են Խմբի կանոնադրական գործունեության ֆինանսավորմանը: Հաշվետու և նախորդ տարիների շնորհը իրենից ներկայացնում է ԿԳՄՍ նախարարությունից ստացված դրամաշնորհը, որի նպատակն է շախմատի ակադեմիայի սաների համար ամենօրյա անվճար ուսուցման, գրոսմայստերների և վարպետների ուսումնամարզական հավաքների և մրցաշարերի կազմակերպման ծախսերի ֆինանսավորումը: Ստացված շնորհներին կից դեռ չկատարված կամ կատարման ենթակա պայմաններ չկան:

14. Ընթացիկ պահուստներ

Այս հոդվածում ներկայացված են աշխատակիցների կարճաժամկետ հատուցումները՝ տարեկան արձակուրդների տեսքով փոխհատուցելի բացակայությունների գծով: Պահուստավորումը կատարվում է յուրաքանչյուր տարեվերջի դրությամբ՝ տարեսկզբի մնացորդի համեմատությամբ աճի կամ նվազման գումարով՝ ճշտելով անձնակազմի գծով ծախսումները: Ակնկալվում է, որ դրամական արտահոսքերը տեղի կունենան հաջորդ տարվա ընթացքում՝ հերթական ամենամյա արձակուրդներն օգտագործելիս: Զեղչման ազդեցությունը համարվել է ոչ էական, և պահուստը չափվել է գնահատված դրամական արտահոսքերի անվանական գումարով:

15. Հասույթ և մնացորդներ

Հազար դրամ	2024թ.	2023թ.
Դասագրքերի պատրաստումից և տրամադրումից	24,626	76,889
Մրցաշարերին մասնակցության վճարներից	28,703	16,322
Վարձակալությունից	6,383	6,333
Դասընթացների մասնակցության վճար	6,770	2,154
Ուսուցիչների վերապատրաստման ծառայություն	-	1,316
Այլ	255	880
Ընդամենը	66,737	103,894

Պայմանագրերի գծով մնացորդներ

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է տեղեկատվություն գնորդների հետ պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարների և պայմանագրային պարտավորությունների վերաբերյալ:

Հազար դրամ	Ծանոթ.	Առ 31.12.2024թ.	Առ 31.12.2023թ.
Առևտրական դեբիտորական պարտքերում ներառված ստացվելիք գումարներ	9	985	551
Գնորդների հետ պայմանագրերի գծով ակտիվ՝ դեբիտորական պարտքերում չներառված	-	-	-
Պայմանագրային պարտավորություններ	-	-	-

Կարարման ենթակա պարտականություններ և հասույթի ճանաչման քաղաքականություն

Հասույթը չափվում է գնորդների հետ պայմանագրերում նշված հատուցումների հիման վրա: Խումբը ճանաչում է հասույթը, երբ գնորդին է փոխանցում ապրանքի կամ ծառայության նկատմամբ հսկողությունը: Գնորդների հետ պայմանագրերի ներքո կատարման ենթակա պարտականությունները և հասույթի ճանաչման քաղաքականությունը նկարագրված է ծանոթագրություն 3.4-ում:

16. Նվիրաբերություններից եկամուտ

Այս հոդվածում ներառված են հիմնականում «Չեսս Մուդ Օփեն» միջազգային մրցաշարի մրցանակային ֆոնդի ձևավորման նպատակով ՀՀ տարբեր իրավաբանական անձանցից և հենց Chess Mood Inc.-ից ստացված գումարները:

17. Մրցաշարերի կազմակերպման ծախսեր

Հազար դրամ	2024թ.	2023թ.
Մրցանակային ֆոնդ	18,181	17,045
Հյուրանոցային և ներկայացուցչական ծախսեր	4,730	5,779
Աշխատանքների ձեռքբերում	3,975	4,913
Տպագրական ծախսեր	469	1,582
Նյութեր	1,202	929
Այլ	849	469
Ընդամենը	29,406	30,717

18. Նվիրաբերության գծով ծախսեր

Այս հոդվածում ներառված գումարներն առավելապես վերաբերում են ՀՀ մարզպետարանների և Երևան քաղաքի վարչական շրջանների ենթակայությամբ գործող շախմատի մարզադպրոցներին ու հանրակրթական դպրոցներին անհատույց տրամադրված գույքին:

19. Կապակցված կողմերի հետ գործարքներ

19.1. Վերահսկողության փոխհարաբերություն

Խումբը որևէ կազմակերպության կողմից չի վերահսկվում: Հիմնադրամի ղեկավարման բարձրագույն մարմինը հոգաբարձուների խորհուրդն է, որի կազմը ներկայացված է Ծանոթ. 1-ում:

19.2. Ղեկավարության հատուցումները

Խմբի առանցքային անձնակազմի գծով հատուցումները հետևյալն են.

Հազար դրամ	2024թ.	2023թ.
Աշխատավարձ և պարգևավճար	9,700	8,264

19.3. Գործարքներ այլ կապակցված կողմերի հետ

Հազար դրամ	Գործարքի գումար 2024թ.	Գործարքի գումար 2023թ.	Չմարված մնացորդ 31.12.2024թ.	Չմարված մնացորդ 31.12.2023թ.
<i>Հիմնադրամի տնօրենի հետ՝</i>				
Փոխառության ներգրավում (Ծանոթ. 12)	-	9,200	128,700	128,400
Փոխառության մարում (Ծանոթ. 12)	-	(6,000)	-	-
<i>Այլ կապակցված կողմերի հետ՝</i>				
Ծառայությունների ստացում	-	-	-	-
Վարձակալության տրամադրում	130	500	-	-
Նվիրաբերությունից եկամուտ	-	-	-	-

20. Ֆինանսական ռիսկերի կառավարման ուղղությունները

20.1. Ընդհանուր ակնարկ

Խումբը ենթարկված է ֆինանսական գործիքների օգտագործումից առաջացող հետևյալ ռիսկերին՝

- պարտքային ռիսկ
- իրացվելիության ռիսկ
- շուկայական ռիսկ

Սույն ծանոթագրությունում ներկայացվում է տեղեկատվություն՝ վերոնշյալ ռիսկերից յուրաքանչյուրին

2024 թվականի համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Խմբի ենթարկվածության մասին, այդ ռիսկերը չափելու և կառավարելու, ինչպես նաև կապիտալի կառավարման գծով Խմբի նպատակներն ու քաղաքականությունը: Հավելյալ թվային բացահայտումները ներառված են սույն համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների տարբեր հատվածներում:

Խմբի ռիսկերի կառավարման ռազմավարության և ընթացակարգերի սահմանման ու վերահսկման ընդհանուր պատասխանատվությունը կրում է ղեկավարությունը:

Խումբը վերապատրաստումների, կառավարման ստանդարտների և ընթացակարգերի միջոցով ձգտում է ստեղծել կարգապահական և կառուցողական վերահսկողական միջավայր, որում բոլոր աշխատակիցները կհասկանան իրենց դերն ու պարտականությունները:

20.2. Պարտքային ռիսկ

Պարտքային ռիսկը վերաբերում է այն ռիսկին, որ կողմը՝ իր պայմանագրով սահմանված պարտականությունների չկատարմամբ Խմբի համար կառաջացնի ֆինանսական կորուստ:

Պարտքային ռիսկին առավելագույն ենթարկվածությունը հաշվետու ամսաթվի դրությամբ եղել է.

	Հաշվեկշռային արժեք	
	31.12.2024թ.	31.12.2023թ.
Դեբիտորական պարտքեր (Ծանոթ. 9)	985	551
Դրամական միջոցներ (Ծանոթ. 10)	21,632	19,251
Ընդամենը	22,617	19,802

20.3. Իրացվելիության ռիսկ

Իրացվելիության ռիսկն այն ռիսկն է, որ Խումբը դժվարություններ կունենա այն ֆինանսական պարտավորությունների հետ կապված իր պարտականությունները կատարելիս, որոնք մարվելու են դրամական միջոց կամ այլ ֆինանսական ակտիվ տրամադրելով: Իրացվելիության կառավարման հետ կապված Խմբի մոտեցումն է՝ որքան հնարավոր է ունենալ բավարար իրացվելի միջոցներ իր ֆինանսական պարտավորությունները ժամանակին կատարելու համար՝ ինչպես նորմալ, այնպես էլ լարված պայմաններում՝ առանց իր համբավը ռիսկի ենթարկելու և առանց անընդունելի վնասներ կրելու:

Խումբը կառավարում է իրացվելիության ռիսկը՝ շարունակաբար մոնիթորինգի ենթարկելով կանխատեսված և փաստացի դրամական հոսքերը, ինչպես նաև ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների մարման ժամկետներն իրար համապատասխանեցնելով:

20.4. Շուկայական ռիսկ

Շուկայական ռիսկն այն ռիսկն է, որ շուկայական գների փոփոխությունները, ինչպիսիք են արտարժույթի փոխարժեքները, տոկոսադրույքները, կազդեն Խմբի շահույթի կամ վնասի և ֆինանսական գործիքների արժեքների վրա: Շուկայական ռիսկի կառավարման նպատակն է շուկայական ռիսկին ենթարկվածությունը պահպանել ընդունելի սահմաններում՝ միաժամանակ օպտիմալացնելով հատույցը:

ա) Արժույթային ռիսկ

Խումբն իրականացնում է արտարժույթով արտահայտված գործարքներ, հետևաբար առաջացնում է արտարժույթի փոխարժեքի տատանումներին ենթարկվածություններ: Արտարժույթային ռիսկին ենթարկվածությունները Խումբը չի կառավարում:

Խմբի արտարժույթով արտահայտված դրամային ակտիվների և դրամային պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքները հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ հետևյալն են՝ արտահայտված համապատասխան արժույթներով.

2024 թվականի համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Հազար դրամ	31.12.2024թ.		31.12.2023թ.	
	EUR	USD	EUR	USD
Ֆինանսական ակտիվ (պարտավորություն)				
Դրամական միջոցներ	1	49	1	510
Արտարժուրային զուտ ենթարկվածություն	1	49	1	510

Հաշվետու ամսաթվի դրությամբ և հաշվետու ժամանակաշրջանի ընթացքում միջին փոխարժեքները՝ հիմք ընդունելով յուրաքանչյուր օրվա համար ՀՀ ԿԲ կողմից հրապարակած միջին փոխարժեքները, ներկայացված են ստորև.

Դրամով	Միջին փոխարժեքներ		Հաշվետու ամսաթվի փոխարժեք	
	2024թ.	2023թ.	31.12.2024թ.	31.12.2023թ.
1 ԱՄՆ Դոլար	392.66	392.47	396.56	404.79
1 Եվրո	424.88	424.59	413.89	447.9

Ստորև բերված աղյուսակը ներկայացնում է շահույթ հարկումից հետո ցուցանիշի զգայունությունը հաշվետու ամսաթվի դրությամբ գործող արտարժույթի փոխարժեքների ուժեղացման դեպքում: Արտարժուրային փոխարժեքների թուլացումը կհանգեցնի հակառակ էֆեկտի:

Հազար դրամ	31.12.2024թ.		31.12.2023թ.	
	Ազդեցությունը		Ազդեցությունը	
	Շահույթի վրա	Սեփական կապիտալի վրա	Շահույթի վրա	Սեփական կապիտալի վրա
USD ուժեղացում 10%-ով	4.9	4.9	51	51
EUR ուժեղացում 10%-ով	0.1	0.1	0.1	0.1

բ) Տոկոսադրույքային ռիսկ

Տոկոսադրույքների փոփոխություններն ազդում են ուղղակիորեն փոխառությունների և փոխատվությունների վրա՝ փոփոխելով դրանց իրական արժեքը (ֆիքսված տոկոսադրույքով գործիք) կամ դրանց ապագա դրամական հոսքերը (փոփոխական տոկոսադրույքով գործիք): Ղեկավարությունը չունի ֆորմալ քաղաքականություն՝ որոշելու, թե խումբն ինչքանով պետք է ենթարկված լինի փոփոխական և ինչքանով ֆիքսված դրույքներին: Այնուամենայնիվ, նոր փոխառությունների ձեռքբերման կամ տրամադրման դեպքում ղեկավարությունն օգտագործում է իր դատողությունը, որպեսզի որոշի, թե մինչև մարումն ընկած ակնկալվող ժամկետում խմբի համար որը կլինի առավել նպաստավոր՝ փոփոխական, թե ֆիքսված տոկոսադրույքը:

21. Վարձակալություն

Խումբը հանդես է գալիս որպես վարձատու՝ վարձակալությամբ տրամադրելով սեփականության իրավունքով իրեն պատկանող ք. Երևան, Հանրապետության 49, թիվ 9 հասցեում գտնվող որպես ներդրումային գույք հաշվառված գրասենյակային տարածքը և ք. Երևան, Շևչենկո 34 հասցեում գտնվող 3,346 քմ. ընդհանուր մակերեսով որպես հիմնական միջոց հաշվառված շենքի մի մասը՝ 192.5 քմ. ընդհանուր մակերեսով: Խումբը 31 դեկտեմբերի 2024թ. դրությամբ չունի չեղյալ չհայտարարվող վարձակալության պայմանագրեր: Հաշվետու տարվա ընթացքում որպես եկամուտ ճանաչված վարձավճարները կազմել են 6,383 հազար դրամ (2023թ.՝ 6,333 հազար դրամ): Պայմանական վարձավճարներ չկան:

22. Իրական արժեքի գնահատում

Իրական արժեքների գնահատման նպատակն է ստանալ մոտավոր այն գումարը, որը կստացվի շուկայի մասնակիցների միջև սովորական գործարքում ակտիվի վաճառքից կամ կվճարվի պարտավորությունների փոխանցման դիմաց չափման ամսաթվի դրությամբ: 31 դեկտեմբերի 2024թ. դրությամբ խմբի

2024 թվականի համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

ներդրումային գույքը չափվել է իրական արժեքով: Իրական արժեքի հիերարխիայի մակարդակը բացահայտված է Ծանոթ. 3.3-ում և Ծանոթ. 7-ում:

Ղեկավարության կարծիքով, համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններում ճանաչված ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքները մոտավորապես հավասար են իրենց իրական արժեքներին:

23. Պայմանական դեպքեր

23.1. Հաշվետու ժամանակաշրջանից հետո տեղի ունեցող դեպքեր

Նախորդ հաշվետու տարվա ընթացքում Հիմնադրամը ընթացիկ ծախսերը հոգալու նպատակով տնօրենի կողմից ստացել էր անտոկոս փոխառություն՝ 3,200 հազար ՀՀ դրամի չափով: Հաշվետու տարվա ընթացքում վերջինիս մարման ժամկետը երկարաձգվել էր մինչև հաշվետու տրավա ավարտ, սակայն հաշվետու ժամանակաշրջանի ավարտից հետո՝ 2025թ-ի հուլիսի 13-ին, Հիմնադրամի տնօրենը փոխառության գծով պարտքն ամբողջությամբ զիջել է Հիմնադրամին:

23.2. Ապահովագրություն

Ապահովագրությունը ՀՀ-ում համեմատաբար նոր է և դեռ զարգացման փուլում է գտնվում, և ապահովագրության շատ ձևեր դեռ հասանելի չեն: Խումբն ամբողջովին ապահովագրված չէ իր գործունեության ընդհատման կամ էական կրճատման համար, երրորդ անձանց հանդեպ հնարավոր պարտավորությունների գծով՝ կապված հնարավոր միջադեպերի արդյունքում գույքային, բնապահպանական կամ առողջական վնասների հետ: Քանի դեռ Խումբը համապատասխան ապահովագրական պաշտպանություն ձեռք չի բերել, առկա է ռիսկ, որ որոշ ակտիվների վնասումը կամ պարտավորությունների առաջացումը կարող է էական բացասական ազդեցություն ունենալ Խմբի գործունեության և ֆինանսական վիճակի վրա:

23.3. Հարկային անորոշություններ

Հարկային համակարգը ՀՀ-ում աչքի է ընկնում օրենսդրական հաճախակի փոփոխություններով, պաշտոնական պարզաբանումներով, որոնք երբեմն անհստակ են, հակասական կամ տարրընթերցումների տեղիք տվող: Հարկային մարմինները կարող են ստուգել Խմբի հարկային հաշվարկներն ու հայտարարագրերը և իրավունք ունեն տույժ-տուգանքներ նշանակելու:

Նշված հանգամանքները կարող են առաջացնել նշանակալի հարկային ռիսկեր: Խմբի ղեկավարությունը վստահ է, որ իր հարկային պարտավորությունները հաշվարկել է պատշաճ կերպով՝ հիմնվելով ՀՀ հարկային օրենսդրության, հարկային հարաբերություններ կարգավորող այլ իրավական ակտերի՝ իր մեկնաբանության վրա:

23.4. Դատական գործեր

2023թ. դեկտեմբերին Հիմնադրամը գումարի բռնագանձման պահանջով հայցադիմում է ներկայացրել ընդդեմ Խմբի դեբիտորներից մեկի, որի առևտրական դեբիտորական պարտավորության գծով ճանաչվել էր 100% արժեգրկում: Հաշվետու ամսաթվի և համախմբված հաշվետվությունների ստորագրման ամսաթվի դրությամբ դատական գործը գտնվում է քննության փուլում:

23.5. Երաշխավորություններ

31 դեկտեմբերի 2024թ. դրությամբ Խումբը տրամադրած կամ ստացված երաշխավորություններ չի ունեցել:

Տնօրեն
Ամբաստանատու

Գլխավոր հաշվապահ
Սոնա Սարգսյան

10 հունիսի 2025թ.